LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 95 **** Richmond Hill 19, N. Y., Šeštadienis, Gegužės (May) 14, 1955 **** Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

KRISLAI

Laukiame svečių.
Keičiasi laikai ir politika.
"Keisti" dalykai Italijoje.
Truputį žmoniškiau.
Juk todėl ir neįveikiame.
Rašo A. Bimba

Štai jau ir dainų festivalis. Smarkiai prie jo buvo ruošiamasi, daug kalbėta. Programa bus įdomi, graži.

Proga šio festivalio mes laukiame daug svečių iš Massachusetts, Connecticuto, New Jersey ir Pennsylvanijos. Smagu bus dar kartą su visais susitikti.

Nepaprasta, reta proga. Dalyvaudami šiame festivalyje paremsime pažangiečių meninę veiklą, priduosime daugiau energijos ir ryžto muzikos ir dainos talentams.

—:—

Vienas komercinės žinių agentūros korespondentas paklausė prezidento Eisenhowerio pasiaiškinti, kodėl jis pakeitė savo nusistatymą. Girdi, dar taip neseniai jūs sakėte, kad "Keturių Didžiųjų" konferencija turi prasidėti iš apačių — nuo ambasadorių, nuo užsienio reikalų ministrų, o dabar jau be niekur nieko sutinkate ir patys tokioje konferencijoje dalyvauti. Kas pasidarė?

Prezidentas pamikčiojo, patraukė pečiais ir atsakė: Pasikeitė laikai, pasikeitė padėtis, turi pasikeisti ir politika.

Visiškai protingas atsakymas.

—:—

Tą patį galima pasakyti apie Tarybų Sąjungos vyriausybę. Nelabai seniai ji kalbėjo apie nebereikalingumą tokios konferencijos prie užtvirtinimo Paryžiaus sutarčių. Šiandien, kaip atrodo, ji tokiai konferencijai pritaria, nors tos sutartys jau užgirtos ir pasirašytos, nors į vokiečių rankas brukte brukamas ginklas.

Amerikiečiai turi posakį: "There is more than one way to skin the cat". (Katės nubielijimui yra daugiau negu vienas būdas). Panašiai su diplomatija: nepavykus vienam būdui, vienam keliui, išmintingi diplomatai griebiasi kito būdo, patraukia kitu keliu.

—:—

Italijos naujasis prezidentas, Giovanni Gronchi, kairysis krikščionis demokratas, buvo išrinktas komunistų ir kairiųjų socialistų balsais. Prieš jį balsavo itališki menševikai, dešinieji krikščionys demokratai, fašistai, monarchistai ir visos kitos dešiniosios spėkos.

Dabar Gronchi sako, kad jis nesutiks būti prezidentu tiktai iš mados, tiktai dėl dekoracijos. Jis toje vietoje nesėdės rankas susidėjęs.

Gronchi issireiškė, kad jis stoja už sudarymą tokios vyriausybės, kurion įeitų visos kairiosios partijos, net ir komunistų partija!

—:—

Skaitau Chicagos klerikalų dienraštyje: "Okupantas tebevilioja Lietuvos jaunimą į svetimas padanges."

Kodėl nebe "veža", "tremia"?

—:—

O mūsų vietinių pranciškonų organas atsiduseš sako: "Su pasaulio komunizmu kovojame, bet New Yorko chuliganizmo neįveikiame." Čia turime daug tiesos.

Darbininkas, tačiau, nenori pasakyti visos tiesos. Jis nenori pasakyti arba pripažinti, jog kaip tik mes to chuliganizmo ir neįveikiame, kad visas ir miesto ir šalies jėgas prašvilpiame kovoje su nesančiuoju pavojumi. Įsivaizduokim, kaip greitai būtų apsidirbta su chuliganizmu, jeigu tuos nesuskaitomus bilijonus dolerių, kuriuos valdžios išleidžia atominės bombos gaminimui, taip vadinamam "civiliniam apsigynimui," propagandai, ginklavimui viso pasaulio plėšikų, —išleistume žmonių švietimui, gyvenimo sąlygų gerinimui, puoselėjimui teisybės ir žmoniškumo!

Galutinai susitarta Austrijos klausimu

Dulles, Molotovas, Mcmillanas, Pinay Vienoje; sutartis bus pasirašyta šios savaitės gale

Viena. — Čia jau atvyko Dulles, Macmillanas ir Pinay. Numatyta, kad šeštadienį atvyks Molotovas. Susitarimas dėl Austrijos taikos sutarties buvo galutinai pasiektas, po to, kaip Tarybų Sąjunga padarė visą eilę nusileidimų ekonominiais klausimais.

Ketvirtadienį Dulles, kuris radosi Paryžiuje, buvo paskelbęs, jog jis nevyks į Vieną, kol nebus susitarta visais klausimais.

Keturi užsienio reikalų ministrai dabar sutartį pasirašys sekmadienį. Austrijoje dėl to viešpatauja nemenkas džiaugsmas, — ji bus nepriklausoma pirmu kartu nuo 1938 metu, kuomet naciai prijungė Austriją prie savo Reicho.

Austrijos užsienio reikalų ministras Figl pareiškė, kad sutarties pasirašymas bus šviesi diena ne tik Austrijai, bet visam pasauliui, nes tai bus posukis link taikos.

Ekonominiai nusileidimai, kuriuos Sovietai padarė, liečia Dunojaus laivininkystės kompanijos ir naftos gamyklų sugrąžinimą Vakarų akcininkams, kurie tą valdė prieš 1938 metus. Sovietai iš karto norėjo tuos turtus grąžinti, bet ne akcininkams, o Austrijos valstybei.

Togliatti rimtai serga

Roma. — Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti dar rimtai serga. Jis apsirgo per Pirmosios Gegužės demonstraciją, kuomet sukniubo platformoje Trieste. Gydytojai sako, kad jam sutirštėjo kraujas.

Sokolovskis priėmė JAV 9 veteranus

Maskva. — 9 Amerikos karo veteranai, kurie sutiko tarybinę armiją prie Elbos, dar vieši Maskvoje. Juos priėmė Tarybų Sąjungos generalinio štabo viršininkas maršalas Sokolovskis, kuris juos pasveikino ir pavaišino. Priėmime dalyvavo ir tarybiniai Veteranai, kurie buvo prie Elbos.

Maršalas Sokolowskis priėmimo metu prašė Amerikos veteranų perduoti jo sveikinimus prezidentui Eisenhoweriui. 1948 metais Eisenhoweris ir Sokolowskis kartu darbavosi sąjunginių kontrolės komisijoje Vokietijoje.

Diemas (su Amerikos pritarimu) išprašo francūzus iš Saigono

Saigonas. — Amerikiečių remiamas Pietinio Vietnamo premjeras Diemas, kuris bent nekuriam laikui nugalėjo francūzų remiamus sukilėlius, dabar pasidarė drąsus ir kalba prieš pačius francūzus. Diemas dabar reikalauja, kad francūzai ištrauktų savo karines jėgas iš Saigono ir koncentruotų jas prie Šiaurinio Vietnamo sienos.

Diemas sakė, kad francūzų vienintelis uždavinys Vietname yra pietinės krašto dalies apgynimas nuo komunistų. "Tą vargiai galima daryti, kai sėdima Saigone," sakė jis.

Francūzai šiuo Diemo pareiškimu yra labai pasipiktinę. Jie jaučia, kad Diemas nebūtu taip kalbėjęs, jeigu amerikiečių generolas Collins nebūtų jo įdrąsinęs ir paraginęs.

Iš Paryžiaus tuo tarpu pranešama, kad Dulles ir Pinay susitarė Vietnamo klausimu taip: abi pusi rems premjerą Diemą, nors Bao Dai lieka ne vien valstybės galva, bet jam paliekamas ir "imperatoriaus" titulas, kurio Diemas per nekurį laiką nepripažino.

Konservatoriai viltingi

Londonas. — Britanijoje lažybos legalės. Lažybininkai duoda 7 punktus prieš 2 už konservatorių laimėjimą ateinančiuose rinkimuose. Konservatoriai ant to remia pasitikėjimą, kad jie tikriausia rinkimus laimės.

ORAS NEW YORKE
Apsiniaukę, lietus galimas.

Didžiulis gaisras siautė Brooklyno Williamsburge

New Yorkas. — Didžiulis gaisras siautė Brooklyno Williamsburgo apylinkėje ketvirtadienio vakare ir sunaikino medžio sandėlius bei lentpiūves keliuose blokuose. Gaisras prasidėjo apie 6 valandą vakaro ir siautė pilnu stiprumu bent tris valandas. Šimtai gaisrininkų iš gaisrinių komandų pačiame Brooklyne, Queense ir Manhattane suvyko gesinti tą gaisrą. Elektros šviesa aplink buvo nutraukta ir gesinimas ėjo prie prožektorių šviesos. 15 gaisrininkų buvo sužeisti.

Ugnies sunaikinti blokai yra tarp Stagg ir Meserole gatvių ir Varick ir Stewart avenių. Gaisrininkų komisijonierius Cavanagh sako, kad tai buvo didžiausias gaisras New Yorko apylinkėje nuo 1919 metų, kuomet naftos gamykla sudegė Greenpointo srityje.

Gaisras prasidėjo piūvenų kašėje Varick Planing Mill lentpiūvėje ir greitai persimetė į Globe Bolt and Screw kompanijos dirbtuvę skersai gatvės, o iš ten į Ridgewood Saw Works ir kitas lentpiūves bei medžio ir lentų sandėlius.

Tik vienas blokas nuo gaisro randasi Preferred Oil kompanijos gamykla, kur randasi apie 1,500,000 galionų aliejaus. Gaisrininkai dėjo daug pastangų neleisti ugniai pasiekti tos vietos, kas jiems pasisekė.

Italų dešinieji socialistai išgelbėjo Scelbos kabinetą

Roma. — Premjeras Scelba padavė savo rezignaciją prezidentui Gronchi, bet ta rezignacija buvo tik formalumas: Scelba pažymėjo, kad jis neplanuoja pasitraukti, o rezignuoja tik todėl, kad to reikalauja naujo prezidento išrinkimas.

Prezidentas Gronchi, kuris norėtų matyti Scelbos atsistatydinimą, nieko negalėjo padaryti ir atsisakė atsistatydinimą priimti.

Dieną prieš tai atrodė, kad Scelbos kabineto dienos baigtos. Bet jį išgelbėjo Saragato vadovaujami dešinieji socialistai, kurie nutarė palaikyti koaliciją. Tuo žygiu jie pastojo kelią naujam kabinetui, į kurį būtų įėję ir kairieji socialistai, kurie bendradarbiauja su komunistais.

Komunistų ir kairiųjų socialistų spauda savo vedamuose straipsniuose rodo didelį pasitenkinimą prezidento Gronchi kalba. Gronchi sakė, kad Italijoje prasideda nauja era, kad darbo žmonės per juos atstovaujančias partijas bus pritraukti prie valdžios vairo. Kairiųjų socialistų organas "Avanti" vadina Gronchi "Italijos žmonių sąžine." Komunistai jį irgi vadina patriotu.

Aukščiausias teismas įsakė išleisti Scales po užstatu

Washingtonas. — Aukščiausiojo Teismo vyriausias teisėjas Earl Warren įsakė išleisti nuteistą komunistą Junius I. Scales po $25,000 kaucija. Scales, kuris yra North Carolinos komunistų žymus veikėjas, buvo nuteistas po Smitho aktu už priklausymą komunistų partijai. Federalinis teismas ir apeliacijos teismas atmetė jo prašymus, kad išleisti jį po užstatu, iki jo apeliacija bus svarstyta. Scales kreipėsi į aukščiausiąjį teismą, kuris jo prašymą patenkino.

Vyriausias teisėjas Warrenas, išnešdamas savo sprendimą, aiškino, kad Scales savo apeliacijoje kelia punktus, kurie svarbūs ir gali turėti įtakos į sprendimą. Pasėkoje, sako Warrenas, Scales turi teisę kol kas rastis laisvėje.

Junius Scales yra narys gerai žinomos Carolinos šeimos, kurios protėviai dalyvavo Amerikos revoliuciniame kare.

Vietnamo liaudiečių armija Haiponge, džiaugsmas mieste

Haipongas.— Liaudiečių armija jau įžengė į šį uostą, ir visas Šiaurinis Vietnamas tokiu būdu apvalytas nuo francūzų. Tik viena bazė lieka francūzų rankose, ir ta ne kam kitam, kaip paskutinio evakuavimo tikslams.

Haipongo gyventojai liaudiečius sutiko entuziastiškai. Įžengusieji kariai dėvėjo tamsiai žalias uniformas, plieninius šalmus ir ant pečių lengvus karabinus. Jų priekyje riedėjo sunkvežimiai, iš kurių gyventojams buvo dalinami lapeliai ir kitokia literatūra.

Vatikanas. — Popiežius, kuris buvo lengvai susirgęs, jau pasveiko.

Socialistinės šalys įsteigė vieną štabą

Kinijos atstovas stebėtojas žadėjo paramą Europos socialistinių kraštų bendruomenei

Maskva. — Tass žinių agentūra paskelbė, kad socialistinės Europos šalys jau susitarė Varšuvoje sudaryti bendrą apgynos karinį štabą. Tarybų Sąjunga, Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija, Rytų Vokietija ir Albanija nuo dabar priklausys vienai karinei sąjungai, kurios tikslas bus planuoti bendrą apgyną nuo naujai steigiamo Wehrmachto, — NATO dalies.

Pasitarimuose, kaip yra žinoma, dalyvavo ir Kinijos krašto apsaugos ministras ir vice-premjeras Peng Tehhuai. Kinija nepriklausys prie šios Europos socialistinių kraštų sąjungos, bet Peng, kuris dalyvavo kaip stebėtojas, žadėjo paramą.

Jis sakė, kad Kinija išties pagalbos ranką taikingiesiems Europos kraštams, jeigu jiems gręstų pavojus.

Kalbėdamas apie pačios Kinijos reikalus, Peng sakė, kad Kinija ieško taikingų keliu visų klausimų išsprendimui, bet tas nereiškia, kad ji yra pasirengusi nuolat daryti nuolaidas, kai jos gyvybiniai reikalai paliečiami. Jo kalba buvo sutikta karštais plojimais. Ypatingai jam buvo plota, kai jis sakė, jog taikos stovykla apima 12 šalių su 900,000,000 gyventojų. Tas faktas turėtų "atšaldyti" karo avantiūristus, sakė jis.

Paskutiniai pranešimai

Singapore. — Britų policija pradėjo žiauriai užgniaužti streikierių ir studentų išstojimus. Susirėmimuose sužeista keliolika žmonių, užmuštas amerikietis korespondentas Jim Simmons.

Washingtonas. — Auga reikalavimai, kad atsistatydintų Culp Hubby, sveikatos reikalų sekretorė, kuri skaitoma atsakominga už visų galų painimą Salko skiepų tvarkyme.

Buenos Aires. — Perono pasekėjai patiekė parlamente planą dėl bažnytiniu turtų taksavimo. Iki šiol bažnyčios ir joms priklausančios įstaigos bei imonės nemokėjo įeigos mokesčių. Naujas įstatymas jas priverstų tą daryti.

Atmetė Belfrage apeliaciją, nutarė deportuoti Anglijon

Washingtonas.— Imigracijos Apeliacijos Taryba nutarė, kad Cedric Belfrage, "National Guardian" redaktorius, turi būti deportuotas jo gimtinėn Britanijon. Belfrage buvo padavęs apeliaciją, kuri dabartiniu sprendimu atmesta.

Belfrage vienu metu buvo rašytoju Hollywoode. Karo metu jis darbavosi amerikiečių-britu štabe Vokietijos denacifikacijos reikalais. Vėliau jis prižiūrėjo Vokietijos spaudos denacifikavimą. Nors jis buvo likęs Britanijos piliečiu, jis dėvėjo amerikietišką uniformą, kaip specialus karininkas-specialistas.

Imigracijos departmentas sako, kad po atvykimo šion šalin jis vienu metu priklausė komunistų partijai po slapyvardžiu.

Belfrage tą kaltinimą paneigia.

Karači.— Pakistanas priėmė Egipto pasiūlymą tarpininkauti ginče su Afganistanu. Pakistanas ir Afganistanas ginčijasi dėl Pašuistano provincijos.

Bulganinas kalbėjosi su JAV diplomatu puotoje Varšuvoje

Varšuva. — Tarybų Sąjungos premjeras Bulganinas ir kiti Varšuvos pasitarimų svarbesnieji dalyviai buvo pakviesti dalyvauti pobūvyje Lenkijos premjero namuose. Dalyvavo ir užsienio diplomatai.

Premjeras Bulganinas ten turėjo trumpą pasikalbėjimą su Amerikos ambasadoriaus Lenkijoje Joseph E. Jacobso asistentu Oechsneriu. Pats ambasadorius dar nepristatęs savo kredencialų Lenkijos prezidentui ir todėl dar negali diplomatiniuose pobūviuose dalyvauti.

Korėjiečiai kaltina jankius keleto jų kareivių nužudyme

Pyongyangas, Korėja. — Šiaurinė Korėja skelbia, kad amerikiečių patrulis perėjo paliaubų demarkacinę liniją ir užmušė šešius korėjiečių kareivius. Kaipo įrodymą, korėjiečiai J. T. štabui pristatė lavonus, bet štabas atsisakė juos peržiūrėti.

Lavonai buvo taip sužaloti, sako amerikiečiai, kad sunku buvo nustatyti, ar tai kiniečiai, ar korėjiečiai. Š. Korėja protestuoja ir reikalauja, kad paliaubų komisija ištirtų reikalą.

Washingtonas. —Šį penktadienį, gegužės 13, Amerikos armijos moterų korpusas (WAC) minėjo savo gyvavimo 13 metų sukaktį.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President JOHN GRYBAS; Secr-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $8.00	Canada and Brazil, per year $9.00
United States, per 6 months .. $4.50	Canada and Brazil, 6 months $5.00
Queens Co. ..... $9.00 per year	Foreign countries, per year $10.00
Queens Co. ..... $5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months $5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

MENININKŲ FESTIVALIS

GEGUŽĖS 14 IR 15 dienomis Richmond Hill, N. Y., įvyks LMS ruošiamas Meno festivalis.

Kitais žodžiais, įvyks meno šventė, kurioje mūsų menininkai — dainininkai, muzikantai etc.—parodys savo talentą.

Festivalis—nedažnus pas mus svečias. Dėl to, kai jis įvyksta, tenka juo susidomėti, ten tokiam įvykiui teikti visokią paramą.

Nežiūrint visokių trūkumų ir painiavų, pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė yra pasiryžusi išlaikyti lietuvišką dainą amerikinėje padangėje. Ji pasiryžusi puoselėti, plėtoti mūsų liaudies meną visur ir kiekviena proga.

Ne visuose miestuose, kur gyvena daug lietuvių, išsilaiko liaudies chorai. Ne visuose miestuose veikia scenos mylėtojų rateliai. Tai pareina vyriausiai dėl to, kad tūli iš mūsų senesniųjų žmonių per daug jau greit "paseno." Jie, girdi, jau nebegali nieko teigiamo aktyviai dirbti. Tai, žinoma, netiesa. O kadangi nieko neveikia tūli talentingi "seniai," tai negalima į veiklą įtraukti ir jaunųjų.

Tiesa, makartizmas, reakcija tūlus baido. Juk makartizmo tikslas ir yra slopinti kiekvieną liaudišką pasijudinimą, nepaisant, kokioje srityje jis atliekamas. Bet sąmoningų pažangių žmonių pareiga turėtų būti visa tai nugalėti ryžtingesniu darbu, veikla.

Tegu šis LMS ruošiamas meno festivalis bus tuo akstinu, kuris išjudins visą eilę mūsų žmonių prie didesnio, uolesnio darbo meno srityje!

SVARBI KONFERENCIJA

VARŠAVOJE VYKSTA aštuonių socialistinių valstybių konferencija. Kad ji labai svarbi, tai rodo ir tas faktas, jog konferencijoje dalyvauja Tarybų Sąjungos premjeras Bulganinas.

Šitoje konferencijoje bus apsvarstyti ir suderinti gynimosi reikalai.

Kas gi privertė šitą konferenciją šaukti ir svarstyti tuos klausimus, kokius ji svarsto?

Tai privertė padaryti "Vakarų" nutarimas ginkluoti Vakarų Vokietiją.

Vakarų Vokietija juk yra ginkluojama ne taikai, o karui. Valstybės, — Lenkija, Tarybų Sąjunga, Čechoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Albanija, — gerai supranta, ką reiškia Vokietijos ginklavimas. Jos tiek daug nuo vokiškojo militarizmo ir agresijos yra nukentėjusios. Štai, kas ir privertė jas tartis ir sudaryti bendrą vadovybę, kuri galėtų vadovauti visoms jėgoms, jei vokiečių militarizmas, išvien su kitomis kapitalistinėmis valstybėmis, ir vėl jas pultų.

Tuomet, kai Vakarų Vokietijos ginklavimą svarstė Paryžiaus parlamentas, Maskvoje buvo sušaukta šitų pačių valstybių konferencija, kurioje buvo pasakyta: jei Vakarų Vokietija bus ginkluojama, tai mes būsime priversti taipgi ginkluotis ir apjungti savo ginkluotąsias jėgas.

Vakarų Vokietiją buvo nutarta ginkluoti. Na, tai to pasėkoje ir vyksta ši konferencija.

Svarbu, kad konferencijoje dalyvauja ir Rytų Vokietija su apie 20,000,000 gyventojų.

Visa tai teikia vilties, jog "Vakarai" neišdrįs aklai pulti socialistinius kraštus. Visa tai, atrodo, pasitarnaus taikai.

PALAIKYS DIEMĄ

IŠ PARYŽIAUS pranešama, kad pagaliau Francūzijos vyriausybė nusitarė remti Ngo Dinh Diemą, Pietų Korėjos premjerą, ir jo valdžią.

Ilgai francūzų vyriausybė svyravo. Jai vis norėjosi, kad "imperatorius" Bao Dai būtų Pietų Vietnamo valdžios galva, kad jo žodis būtų paskutinis. Bao Dai, kaip žinia, Paryžiaus valdžia padarė "imperatorium," manydama, kad su jo pagalba bus galima nubovyti Vietnamo gyventojus, kovojusius už savo krašto nepriklausomybę.

Bet Mr. Dulles kitaip galvoja. Mr. Dulles, tiesa, pritaria "konstitucinei monarchijai" Pietų Vietname, bet jis aiškiai pasisako už dabartinį premjerą Diemą, kuris, beje, yra dargi ir katalikas.

Pripažinti galima tą ar kitą valdovu—kitų šalių diplomatams tai lengva padaryti. Bet klausimas, ar Pietų Vietnamo žmonės to pripažinimo klausys? Ar jie palaikys Diemą? Ar jie nenorės nusikratyti juo ir pastatyti valdžion tokius, kokie liaudžiai patinka?

Visa tai parodys netolima ateitis.

M. Kaunaitės viešnagė Lenkijos Liaudiškoje Respublikoje

(Kelionės įspūdžiai)

Šių metų kovo 15 dieną TSRS Aukščiausiosios Tarybos delegacijos sudėtyje aš atvykau į Lenkijos Liaudies Respublikos sostinę — Varšuvą. Delegacija išbuvo Lenkijoje tiktai vieną savaitę, bet ir per tą trumpą laikotarpį suspėjome daug ką pamatyti, o ypatingai pajutome lenkų tautos nuoširdumą ir svetingumą, jos meilę mūsų šaliai, tarybinei liaudžiai.

Kovo 16 d. mes, delegacijos nariai, aplankėme Tarybinės Armijos karių broliškus kapus Varšuvoje. Čia padėjome vainiką prie paminklo tarybiniams kariams, žuvusiems išvaduojant Varšuvą.

Jaudinantis buvo mūsų susitikimas su Lenkijos Liaudies Respublikos seimo deputatais. Visa mūsų delegacija buvo pakviesta į seimo prezidiumą. Kai seimo maršalas J. Dembrovskis kiekvieną Tarybų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos delegacijos narį supažindino su seimo deputatais, salėje kildavo audringos ovacijos.

Šis Lenkijos seimo posėdis virto neišardomos Tarybų Sąjungos ir Lenkijos tautų brolškos draugystės demonstracija. Jis niekuomet neišdils iš mano atminties.

Sekančią dieną, kovo 17 d., teko aplankyti J. V. Stalino vardo Kultūros ir mokslo rūmus, statomus Varšuvoje Tarybų Sąjungos jėgomis ir lėšomis. Tai didingi rūmai. Jie jau pastatyti, reikia tik užbaigti įrengti kongresų salę, kurioje tilps daugiau kaip 6,000 žmoniu. Tokių rūmų neturi nė viena Europos šalis. Mus sužavėjo rūmuose įrengtos vaikų ir jaunimo teatru patalpos, sporto salė, didžiulis plaukiojimo baseinas, puikūs vestibuliai ir kitos patalpos.

Visą šią dieną mes paskyrėme susipažinimui su Varšuvos miestu ir priemiesčiais. Tarybinės ambasados darbuotojai mums parodė kinofilmą, kaip atrodė Varšuva ją išvadavus. Miestas buvo nušluotas nuo žemės paviršiaus. O dabar? Tai visai naujas, iš griuvėsių pakilęs miestas.

Jame gyvena daugiau kaip milijonas gyventojų. Neatpažinti senosios karo metais hitlerininku nualintos Varšuvos. Ji daug gražesnė, negu buvo prieš karą. Ją puošia puikiai suderinti architektūriniai ansambliai iš naujo atkurti, pastatyti pagal išlikusius dokumentus ir nuotraukas.

Kovo 18 vakare Lenkijos Liaudies Respublikos Valstybės tarybos pirmininkas Aleksandras Zavadskis surengė priėmimą TSRS Aukščiausiosios Tarybos delegacijos atvykimo į Lenkiją proga. Priėmimas, kuriame dalyvavo daugiau kaip šeši šimtai žmonių, vyko šiltoje aplinkoje, draugiškuose pasikalbėjimuose su Lenkijos Liaudies Respublikos visuomenės ir kitų liaudies demokratijos šalių atstovais.

Tostas už lietuvių tautą

Šio priėmimo metu buvo keliami įvairūs tostai mūsų šalies tautų garbei, už tautų draugystę, už taiką. **Mane labai sujaudino Lenkijos Liaudies Respublikos Ministrų Tarybos Pirmininko J. Cirenkevičiaus pakeltas tostas už lietuvių tautą.**

Savo kalboje jis pareiškė, kad lenkų tautą su lietuvių tauta riša daug bendro tiek istorijos, tiek kultūros atžvilgiu. Buvusieji Lenkijos valdantieji sluoksniai vedė mūsų tautų kiršinimo ir neapykantos politiką. Ir tai buvo didžiausia nelaimė lenkų tautai. Gi dabar liaudies Lenkijos politika yra tautų bendradarbiavimo ir draugystės politika. J. Cirenkevičius užbaigė savo kalbą šūkiu: "Tegyvuoja mūsų tautų draugystė!"

Kovo 19 dienos rytą nuvykome į traktorių gamyklą "Ursus," esančią 15 kilometrų nuo Varšuvos. Gamybiniuose cechuose susitikome su darbininkais ir darbininkėmis. Darbininkai mus sutiko labai draugiškai. Prie manęs priėjo jaunas lenkas ir užkalbino lietuviškai. Pasirodo, jisai 1946 metais su savo tėvais išvyko iš Vilniaus į Lenkiją. Jam tuomet buvo 16 metų. Dabar jis dirba ekonomistu įmonėje, baigia neakivaizdinį ekonomikos inžinierių institutą. Neužmiršo lietuvių kalbos, sakėsi pasiilgęs Vilniaus.

Tą pačią dieną mes, trys delegatai — Volkovas, Safronovas, aš, ir Tarybų Sąjungos Ambasadorius Lenkijoje — aplankėme valstybinį ūkį, kuris yra 20 kilometrų nuo Varšuvos. Ūkis gerai tvarkomas, pristato Varšuvai daug daržovių.

Krokuvoje

Naktį iš 19 į 20-tą išvykome traukiniu į Krokuvą. Krokuvą pasiekėme 9 val. ryto. Apsigyvenome Vavelyje, XIV amžiaus rūmuose. Viešėdami Krokuvoje, pirmiausia aplankėme didžiulį V. I. Lenino vardo metalurgijos kombinatą Nova Hutoje, 25 kilometrai nuo Krokuvos. Kombinatas statomas Tarybu Sąjungai padedant, pagal tarybinį projektą, paruoštą mūsų specialistų. Kombinatas užima 12 kv. kilometrų plotą. Iš 5 statomų aukštakrosnių užbaigta 2 statyba. Jos jau duoda produkciją. Išleidžia produkciją kokso-cheminis kombinatas, kurio gaminiai išvežami į Rumuniją, Vengriją, Vokietijos Demokratinę Respubliką. Mūsų apsilankymo proga buvo sušauktas kombinato darbininkų, specialistų ir tarnautojų kolektyvo susirinkimas. Susirinko daugiau kaip 6,000 žmonių. Susirinkime kalbėjo Grečucha ir Bykovas. Kolektyvo vardu mūsų delegaciją pasveikino keletas darbuotojų.

Dideli susidomėjimą sukėlė Bykovo kalba. Jis pasakojo, kaip įvykdo išdirbio normas ir dirba jau 2,001 metų sąskaita. Jis Stalininės premijos laureatas, darbo žmonės išrinko ji TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatu.

Osvencime

Kovo 20 apsilankėme Osvencime — buvusioje hitlerinėje mirties stovykloje. Osvencimas nuo Krokuvos —50 kilometrų. Visi mes skaitėme ir girdėjome apie tuos baisumus, kurie vyko šioje mirties stovykloje. Bet vienas dalykas žinoti, skaityti, o kitas dalykas—matyti savo akimis, kurios persisunkusios nukankintų žmonių krauju. Čia buvo nužudyta daugiau kaip 4 milijonai žmonių, tame tarpe šimtai tūkstančių vaikų. Darosi klaiku žvelgiant į tonas moterų plaukų, šimtus tūkstančių porų įvairios avalynės, pradedant nuo mažyčių vaikų batelių ir baigiant vyriška bei moteriška avalyne. Čia taip pat saugomi nužudytų žmonių dokumentai ir kankinimo įrankiai.

Osvencimas — tai ne viena stovykla, tai kelios mirties stovyklos, sujungtos į milžinišką žmonių naikinimo kombinatą. 40 kvadratinių kilometrų teritorija apjuosta tvora, padaryta iš aukštų, 15 metrų cemento stulpų ir apvesta stora spygliuota viela, kuria buvo leidžiama aukštos įtampos elektros srovė. Dieną ir naktį Osvencime liepsnojo krematorijai. Keturis Osvencimo krematorijus, pačius didžiausius, hitlerininkai suspėjo susprogdinti Tarybinei Armijai artėjant. Tačiau pasiliko jų griuvėsiai, statybos planai, požeminiai įrengimai, dujų kameros, kuriose kiekvieną dieną "ciklono" dujomis buvo nužudoma 12 tūkstančių žmonių. Gi 15 krosnių krematorijai per dieną sudegindavo tik 8 tūkstančius lavonų. Todėl fašistai, kaip liudija dokumentai, planavo pastatyti dar vieną "moderniausią" žmonių deginimo krematoriją.

Susijaudinę mes stovėjome prie išlikusio mažiausio krematorijaus. Tačiau ir jis mums atrodė didelis. Įrengtos dvi krosnys. Prie jų ir dabar stovi vežimėliai, kuriais fašistai vežiojo deginimui lavonus, o dažnai ir pusgyvius žmones, ir metė juos į liepsnojančias krosnis. Dabar ant tų vežimėlių ir krosnyse kasdien atsiranda nauji vainikai, puokštės gėlių. Jas atneša tie, kurie iš įvairių kraštų atvyksta į šią baisią vietą pagerbti atminimą žuvusių artimųjų, brolių, seserų, tėvų.

Mūsų palydovas, buvęs Osvecimo mirties stovyklos kankinys, pasakojo apie neapsakomą džiaugsmą ir laimę, kurią atnešė Tarybinė Armija visai lenkų tautai, išvaduodama Lenkiją nuo fašistinių žvėrių. Mes, Tarybų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos delegatai, stovėjome tyliai, susijaudinę, susikaupę, dėkingi Tarybinei Armijai, mūsų partijai, organizavusiai fašistinio žvėries sutriuškinimą.

JAV, Anglijos, Prancūzijos ir kitų kapitalistinių šalių valdantieji sluoksniai atkuria vokiškąjį militarizmą, įduoda į rankas Hitlerio palikuonims — fašistiniams generolams baisų masinio žmonių naikinimo ginklą — atomines ir vandenilines bombas. Viso pasaulio, visų tautų dori žmonės turi prisiminti visa tai, ką atneša žmonijai fašizmas, neleisti atgaivinti žvėriškąjį vokiškąjį militarizmą.

Krokuvoje mes aplankėme Lenino muziejų. Jis yra ypatingoje Lenkijos Jungtinės Darbininkų Partijos ir Lenkijos vyriausybės globoje. Muziejus rūpestingai ir gražiai įrengtas, turtingas eksponatais.

Tą pačią dieną mums pavyko apsilankyti druskos kasyklose, pavadintose "Velička." Tai yra seniausios druskos kasyklos Europoje. Susitikome su kalnakasiais —darbo spartuoliais ir administracija. Tai buvo malonus, draugiškas ir nuoširdus susitikimas. Vakare aplankėme dailės muziejų Krokuvoje ir nakti grįžome atgal į Varšuvą.

A. Mickevičius—"mūsų ir jūsų poetas..."

Varšuvoje mūsų delegacija aplankė Lenkijos Jungtinės Darbininkų Partijos CK pirmąjį sekretorių Boleslovą Bierutą. B. Bierutas mūsų atsilankymo Lenkijoje proga įteikė mums dovanas — grafikos darbų bei paveikslų reprodukcijų albumus, neseniai išleistą lenkų dabartinės poezijos antologiją, o man asmeniškai dar įteikė dovaną—puikų leidinį, iliustruotą A. Mickevičiaus knygą "Pan Tadeuš." B. Bierutas, įteikdamas knygą, pasakė: **"Tai mūsų ir jūsų genialus poetas."**

Drg. Balakina ir aš buvome pakviestos atsilankyti į Lenkijos moterų Lygą. Atvykusios ten, susitikome su Varšuvos vaivadijos moterų aktyvu. Šiame susitikime mes kalbėjomės apie tautų draugystės ir kovos už taiką stiprinimą. Lenkijos moterys - aktyvistės prašė mūsų perduoti linkėjimus visoms Tarybų Sąjungos moterims ir užtikrinti jas, kad Lenkijos moterys yra pasiryžusios ryžtingai kovoti už taiką, už tautų bendradarbiavimą.

17-tą valandą Varšuvos sporto salėje įvyko darbininkų, inteligentijos, plačios visuomenės atstovų mitingas, skirtas susitikimui su mūsų delegacija. Daugiau kaip penki tūkstančiai Varšuvos gyventojų karštai sveikino mus — Tarybų Sąjungos pasiuntinius. Kaip ir visas mūsų viešėjimas Lenkijoje, taip ir šis susitikimas buvo didinga dviejų draugiškų šalių vienybės demonstracija.

Po mitingo pasirodė dainų ir šokių ansamblis "Mazovšė." Mes buvome sužavėti meistriškai atliktais, spalvingais Lenkijos liaudies šokiais, puikiomis dainomis.

Šios paskutinės Lenkijoje lankymosi dienos vakare dalyvavome priėmime, kurį surengė Tarybų Sąjungos ambasadorius Lenkijos Liaudies Respublikoje mūsų delegacijos viešėjimo proga. Priėmime dalyvavo apie 500 žmonių. Šis vakaras buvo labai įspūdingas. Mes per mūsų viešėjimo Lenkijoje dienas suspėjome ne tik susipažinti, bet ir susidraugauti su svetingais lenkų visuomenės atstovais. Priėmimo metu man teko susipažinti su Kinijos Liaudies Respublikos ambasadorium. Aš pasakiau jam, kad džiaugiuosi galėdama susipažinti su didžiosios Kinijos—600 milijonų žmonių šalies atstovu. Lietuvių tauta viena iš mažiausių tarybinių tautų. Mūsų respublikoje — trys milijonai gyventojų. Jis tuoj pat per vertėją atsakė: "Jūsų respublikos trys milijonai, o visos Jūsų šalies — 200 milijonų, mūsų 600 milijonų, be to, visa taikos ir demokratijos stovykla— milijardas žmonių. O tai didžiulė, nenugalima jėga!"

Linkėjimai lietuvių tautai

Atsisveikinant Lenkijos Jungtinės Darbininkų Partijos CK pirmasis sekretorius B. Bierutas prašė manęs perduoti broliškus linkėjimus lietuvių tautai.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos delegacija, viešėdama Lenkijoje, akivaizdžiai isitikino, kad tarybinė liaudis ir lenkų tauta yra susietos glaudžios ir neišardomos brolškos draugystės. Tarybų Sąjungos asmenyje lenkų tauta įgijo tvirtą jos nepriklausomybės gynėją, galingą sąjungininką ir nuoširdų draugą. Abiejų mūsų šalių draugystė ir bendradarbiavimas prisideda prie taikos, demokratijos ir socializmo stovyklos galybės stiprinimo, prie taikos išsaugojimo visame pasaulyje.

M. Kaunaitė

IŠ UNIJŲ VEIKIMO

Naujosios Anglijos tekstiliečiai lengviau atsiduso, kai išgirdo smagią žinią apie Bates dirbtuviu darbininkų streiko laimėjimą Maine valstijoje. 6,000 Bates darbininkų laimėjo trejų metų kontraktą. Kontraktas pasirašytas su CIO unija. Kompanija ištraukė savo pasimojimą algas nukapoti.

Bet dar 18,000 tekstiliečių tebėra kovos lauke. Jie taipgi reikalauja kontrakto. Jie kovoja prieš kompanijų pasimojimą algas kapoti ir unijos nepripažinti. Jie turi vilti taipgi kovą laimėti.

—:—

CIO elektros darbininkų unija tariasi su RCA korporacija dėl naujo kontrakto. Unija reikalauja garantuoti metinę darbininkams algą ir kitų pagerinimų. Tai apima 14,000 darbininkų.

—:—

Toronto Laikraščių Gildija vienbalsiai atmetė Amerikinės Laikraščių Gildijos konstitucijos punktą, kuris neleidžia komunistams būti šios unijos nariais.

Amerikos Darbo Federacijos ir CIO viršininkų paruoštas naujos konstitucijos tekstas neleidžia komunistams užimti jokią unijų viršininkų vietą.

Toks pasimojimas, aišku, naudingas reakcininkams, kurie bet kurį pažangų unijistą gali apšaukti komunistu ir jį terorizuoti, o unijų viršūnės rangangaudžiams dar padėtų.

Nauja konstitucija bus pasiūlyta priimti bendrame vienybės suvažiavime šių metų gruodžio pradžioje.

—:—

Viešbučių ir valgyklų darbininkų unija pradėjo vajų suorganizuoti Miami viešbučių darbininkus. Unija taipgi ruošiasi kovai, kad priversti viešbučių savininkus pripažinti uniją. Šiuo laiku jie visai atsisako su unija skaitytis.

—:—

1,500 Louisianos cukraus apdirbimo dirbtuvių darbininkų sustreikavo. Jie reikalauja 10 centų algos pakėlimo į valandą ir kitų pagerinimų. Daugumą darbininkų sudaro negrai. Jiems vadovauja CIO Packinghouse Unija.

LITERATŪRA IR MENAS

Literatūros pabiros

LOKIO PATARNAVIMAS

Neseniai miręs *Rojus Židžiūnas* buvo bene tik potencialiai pranašiausias kariosios amerikiečių lietuvių srovės poetas. Jaunose savo gyvenimo dienose jisai yra sukūręs tikrai poezijos vertų, anot Vaižganto, "deimančiukų". Vėliau jo kūryba atrofavosi, vyto, tapo bekraujė, kol galiau ji virto tik plokščiom dainuškom bei rimuota humoreska, be jokios poetinės vertės. Sunkios gyvenimo sąlygos, nepastovus būdas, talento apleidimas ir kitos silpnybės be abejonės jį palaužė.

Rodos, 1953 m. išėjo J. Aisčio ir A. Vaičiulaičio redaguota "Lietuvių poezijos antologija", kurion įdėta ir vienas R. Židžiūno (Roko Prakeiktojo) eilėraštis — "Supinsiu dainužę", kuriam muziką sukomponavo velionis Mikas Petrauskas. Ši dainelė dainuojasi lengvai, armoningai, nereikalinga augštai lavintų balsų, todėl mūsų dainininkų-mėgėjų, solistų ir duetistų, buvo mėgiama ir dažnokai dainuojama, ypatingai lengvo žanro pobūviuose. Veikiausia dėl jos populiarumo ji ir antologijon pateko.

Tačiau antologijos redaktoriai, pasirinkdami šitą sachariniai saldžią dainukę, kaip Židžiūno kūrybos atstovę, padarė jos autoriui nedovanotiną skriaudą. Jie jį misreprezentavo. Pasirinkimas, be abejonės, buvo tikslus. Geresniųjų Židžiūno eilėraščių antologijos redaktoriai negalėjo nežinoti, jie neėmė, nes jų dvasia, jų ideologija, jiems buvo svetima, nepriimtina (perkairi). Jei kam teks Židžiūno kūrybą kainuoti tik iš šios dainukės (kas nėra geriau jo pažinęs), tikrai juo turės nusivilti!

"Literatūros lankų" (1953 m. nr. 2) bendradarbis, Andrius Sietynas, recenzuodamas, ir kritikuodamas, "Liet. poezijos antologiją", apie jos turinį ir didumą-gausumą sako:

"Bet gausoje slepiasi ir visų šios antologijos negalavimų šaknys. Bekraštėse antipoezijos džiunglėse pasimeta tikrieji poetai, o pati antologija duoda visiškai kreivą lietuvių poezijos vaizdą. Ji *nereprezentuoja* lietuvių poezijos, nes ji nori reprezentuoti visus *rašiusius eiles* lietuvius. Kas būtų, jei kas nors imtų ir pasirinktų vertimui į svetimą kalbą iš dviejų antologijoj greta žygiuojančių poetų, *L. Šilelio* ir *V. Mykolaičio-Putino*, ne antrojo, bet *pirmojo* poezijos pavyzdžius? Taip pat galėtų atsitikti ir su *Roko Prakeiktojo* 'Supinsiu dainužę'...

Dedant Roko Prakeiktojo ašarinį romansą vien dėl to, kad jis liaudyje dainuojamas, reikėjo visdėlto atsiminti, kad lietuvių poezijos antologija nėra koks nors *dainorėlis*, kuriame, šalia Maironio dainu dedama ir 'Aš meilės džiovą gavau'."

Antologijos redaktoriai Židžiūnui patarnavo visai meškiškai!

-:- -:- -:-

NEĮTIKĖTINA FANTAZIJA

"New York Times" dienraštis išspausdino penkis straipsnius, kuriuos pasirašė tūlas *John H. Noble*, išbuvęs devynis metus, kaip kalinys, Vorkutos (šiaurės Rusijos) anglies kasyklose. J. Noble buvo rusų suimtas tik paskutiniam karui pasibaigus Dresdene, Vokietijoj, kaip Amerikos šnipas. Tuos straipsnius rašė ne pats Noble, bet įgūdęs mūsų krašto antisovietinis žurnalistas *Martin L. Gross*. Taigi p. Gross rašė, *ką tik jis norėjo*, o Noble tik savo parašą po tuo raštu padėjo ir gavo gerai užmokėti už tą paslaugą — sutikimą su visa kuo, ką tik p. Gross parašė!

Ne stebėtina dėlto, kad tam ilgam rašte yra tiek nenuosakumo, kontradikcijų ir egzageracijų. Išrodo, jog kairėji nežinojo, ką darė dešinėji! Vienoje vietoje jis rašė, jog kaliniai turėjo kasdien padaryti savo darbo minimum kvotą, jog kortuoti buvo griežtai ginama, jog kaliniai buvo pilnai nuo pasaulio izoliuoti ir nieko nežinojo, kas ten dedasi, jog vienintelis informacijų šaltinis buvęs tik oficialus rusų radijas, jok kaliniai badavo ir, be skarmalų, nieko daugiau prie savęs neturėjo, etc.

Kitame straipsnyje jau sakoma, kad kriminaliniai kaliniai nieko neveikdavo, tik per dienas kortuodavo; kad jie į kasyklas ateidavo tik savo peilius išsiaštrinti, kad vėliau galėtų sekmingiau savo oponentus pjaustyti; kad savitarpyje jie buvę susitarę jokio darbo nedirbti, o kuris bandęs dirbti, tą jie užmušdavę; kad kas tik turėjo radijo priimtuvą, galėjo laisvai klausytis, o turį trumpų bangų priimtuvus, galėję klausytis net propagandinio Amerikos Balso transliavimų; kad kriminaliniai kaliniai juos sistematiškai užpuldinėdavę ir apiplėšdavę, kad jie laisvai galėję susitikti su miestelio gyventojais, su jais prekiauti ir iš jų sužinoti visas naujienas; kad jie net streiką buvę sukėlę, etc.

Tiesiog negalima suprasti, kada autoriai sakė teisybę?

Vienoj vietoj autorius sako, jog jis dirbęs po septynias dienas per savaitę, po dvylika valandų kasdien, o kitoj, jog dirbdavęs tik kas antrą dieną. Sako, jog valgyti duodavę tik skystos buizos, duonos tik kartą per dieną, ir tai nedaug, o mėsos visai negaudavę. Nesuprantama, kaip žmonės galėtų taip sunkiai dirbti gaudami tik tokį bado maistą! O kalinių, kaip sako patsai Noble, buvę jau ten išbuvusių po 20 metų! Ponas Noble, ir kitas amerikietis-karys (kartu su juo paleistas), atrodė visai neblogai, buvo dar net diktesni, negu suėmimo metu. Straipsnių autorius sako, būk iš Lenkijos į Vorkutą, apie 1,700 kilometrų, juos vežė, kaip sūrius sukrovę ant lentynų, kur jie negalėję nei atsisėsti, nei atsistoti! Ir tokia kelionė trūkusi, be pertraukos,— *dvi savaites*, kuomet tokią distanciją geležinkeliu lengvai galima nuvažiuoti per *dvi dienas!*

Koks nešvankus melas! Tokie tendenciniai prasimanyti teigimai daro visą tą raštą neįtikėtinu! Prifantazuota tiek nesamonių, jog iš autorių naivumo ir akiplėšiškumo tenka tik nusijuokti.

Tai va, kaip tokie rašeivos "informuoja" mūsų skaitančiąją visuomenę!

-:- -:- -:-

Tarybų Sąjungoj buvo ir yra žiūrima į amerikoniškojo tipo — a-la-Bugi-Wugi —džiazą ne į kaip rimtos muzikos išraišką, bet kaip į dekadentinę perversijąiškrypimą. T. S-gos jaunuomenės kultūrinio gyvenimo vadai ir pareigūnai į šį ritminį riaumojimą visuomet buvo nusiteikę neigiamai. Tačiau, bendrai imant, jų pažiūra į populiarę muziką šiuo metu kiek suminkštėjo. Šokiams leidžiama groti akcentuoto ritmo populiarūs muzikiniai kūriniai. Koncertuose betgi galioja senasai "tabu".

Tačiau rusiškasai "džiazas" neturi nieko bendra su amerikoniškuoju. Ten kiekvienas instrumentas groja santūriai, armoningai ir laikosi bendros melodijos, o ne žviegia kas sau laukinišku disonansu, kaip kad pas mus daroma. Maskvos Valstybinio Estrados Orkestro vadas *Leonidas Utysovas* yra bene tik aistringiausias populiarės muzikos eksponuotojas. Ir jaunimas mėgia jo orkestrą, kuri gyvuoja jau 25 metai.

Visa kam yra saikas, laikas ir vieta! Su Amerikos jaunuomene yra ta bėda, kad didelė jos dalis nepataisomai serga "džiazmanija". Klasikinę muziką jie neigia, vadina "laidotuvių maršu" ir jos klausytis nenori. Tie neurasteniški džiazo adoratoriai teigia, būk džiazas esąs "ateities muzika", kuriai turėsianti visa muzikinė kūryba nusilenkti! Aišku, jog gali taip kalbėti tik protinė ir emocinė perversija!

Neklasikas

LMS veikloje

"NUGRIMZDĖS DVARAS"

Šį savaitgalį New Yorke vyksiančiame Rytinių Valstijų Pavasario Festivalyje, kurį rengia LMS, svarbiausiu numeriu, be abejo, bus Aido choro perstatoma muzikališka balada, "Nugrimzdęs Dvaras".

Nugrimzdusio dvaro padavimas yra gerai žinomas lietuviams. Stasys Šimkus tą padavimą apvilko muzikaliu apvalkalu. Lietuvoje šis muzikalis kūrinys puikiai pažįstamas, bet amerikiečiai lietuviai jį žino bent kiek miglotai.

Padavimas apie nugrimzdusį dvarą yra vienas lietuvių legendų klasinių pavyzdžių, kaip "Eglė, Žalčių Karalienė", kaip "Jūratė ir Kastytis". Tose visose lietuviškose legendose vienas motyvas bendras: meilės, kuri užgniaužta, bet kuri triumfuos.

"Nugrimzdęs Dvaras" vaizduoja pilį, kurioje, kaip daugelyje kitų lietuvių padavimų, gyveno karalius ir jo skaisti dukra. Ji tokia gražuolė, kad karalaičiai ir karžygiai atjoja iš arti ir toli, prašydami jos rankos, bet ji nei už vieno nenori tikėti.

Pilyje radosi stebuklingas užburtas varpas, kuris skambėjo pavojui grėsiant. Ir jis skambėjo kiekvienam karaliui arba karalaičiui atvykstant, sakydamas jai: netekėk!

Vieną karta prie pilies atjojo tamsiaplaukis karalius iš rytų, iš toli, ir jis prašė karalaitės rankos. Ne, sakė varpas, ne, sakė skaisčioji karalaitė. Bet šis jaunikis taip greit nebuvo pasirengęs nusileisti. Jis surinko savo karius ir apsupė pilį. Ir štai, kuomet pasirodė, kad pilis bus užimta, žemė prasivėrė ir jos tarpkalniuose nugrimzdo visa pilis, visas dvaras, su visais gyventojais, tarp jų ir gražuolė karalaitė.

Padavimas sako, kad skaisčioji karalaitė tebegyvena su savo tėvu tame nugrimzdusiame dvare, o naktimis praeiviai gali girdėti jos vaitojimą ir griaudų varpo skambėjima... Visai panašiai, kaip padavime apie Jūratę ir Kastytį, kuriame sakoma:

O paklausyki vakarais,
Kai marių bangos nerimauja
Ir krantą barsto gintarais
Gelmės nematomoji sauja —
Girdėti per miglas, druskas,
Lyg verkia ir vaitoja kas...

Tame padavime jaunoji dievaitė Jūratė, įsimylėjusi į žvejį Kastytį, Perkūno nubausta savo sudaužytuose povandeniniuose gintaro rūmuose gailiai verkia. "Nugrimzdusiame Dvare" rauda irgi ateina iš gilumos, iš požemio. Panašiai ir "Eglė, Žalčių Karalienė" pasakoje. Lietuviškoji romantika linkusi matyti jauną meilę gailiame ilgėsyje, nustelbta, bet besiveržiančią prie gyvenimo. Galūtinas motyvas beveik visuomet viltingas: "Nugrimzdusiame Dvare", — ateis galiūnas išlaisvintojas, pilis iškils vėl į paviršių, suskambės varpas ir karalaitė ras savo tikrąją meilę.

New Yorko "Aido" choras, diriguojamas muzikės Mildred Stensler, šią baladą išpildys festivalyje. Tai bus svarbus atsiekimas mūsų meno veiklos padangėje.

Čia minėjome tik vieną festivalio numerį, — vieną tarp daugelio. Programa bus turtinga ir įvairi. Tegul festivalis būna tikra dainos šventė, kuri paskatintų mus prie naujų atsiekimų.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

LMS Centras gauna daug laiškų ir laiškelių nuo organizacijų kuopų sekretorių, nuo pavienių meno rėmėjų. Rodosi, kad LMS narių skaičius jau šiuo momentu yra bent dvigubai didesnis, negu buvo per ilgą metų eilę. Bet tai visvien dar labai mažai. Koks šimtas narių yra menkas skaičius pažangiojoje Amerikos lietuvių visuomenėje, kuri puikiai žino, kad be meninės saviveiklos visas judėjimas būtų kaip kūnas be sielos.

Mes gauname narinių mokesčių nuo kuopų, kurios anksčiau priklausė, taipgi nuo naujų. Be to gauname mokesčių ir nuo kuopų, kurios žymiai pasivėlavo. Tai labai sveikas reiškinys. Štai laiškutis iš Binghamtono, N. Y.:

"Siunčiu jums 15 dolerių, tai bus narinė mokestis L.D.L.D. 20-tos kuopos moterų skyriaus už 1953 ir 1954 metus. Ši mokestis dėl įvairių priežasčių gana suvėlinta. Bet yra sakoma, 'geriau vėliau, negu niekad'. Tai ir minėta mokestis, manau, bus priimta.

"Penkius dolerius siunčiu kaip mano asmeniską mokestį, tapdama paviene nare už 1955. Geriausi linkėjimai ir dižiausio pasisekimo jūsų darbuose.

Draugiškai, Ona Wellus."

Ne tik priimame, bet sakome, kad tai pavyzdinis atsiliepimas. Mes čia galėtume cituoti ir daugiau tokių laiškų, bet jie užimtų perdaug vietos. Tik norime pasakyti tiems draugams ir draugėms, kurie taip gražiai atsiliepia į raginimą didinti LMS narių eiles, kad mes jų pastangas įvertiname, kad su jų pagalba, moraline lygiai kaip pinigine, leisime daugiau veikalų, gerinsime mūsų darbuotę.

O į tuos, kurie dar neatsiliepė, sakome,— nelaukite, nedelskite. Mūsų tikslas yra padaryti LMS centrą tikra leidykla scenos veikalų, muzikos kūrinių ir kitų spausdinių. Nemažai rašto yra sukaupta pas kūrėjus ir nemažai jau prisiųsta Centrui, ką verta spausdinti, leisti. Gyvinkime visą mūsų kultūrinį veikimą tą leidimą įgalindami. *R. B.*

PETRAS KEIDOŠIUS

Pasirašant kreipimąsi

Artėjo vakaras.
Rugius šiaureno vėjas,
Ir palšas rūkas ritosi žeme.
Aš, iš stoties netolimos parėjęs,
Viskuo gerėjaus kaime gimtame.

Pro šalį dviračiu kažkas numynė —
Kažkur matytas, bet seniai seniai.
—Ar tik ne Algis?!— pašaukiau vaikiną. —
Nustojo suktis ratų stipinai.

Priėjo, tiesia ranką. Taip, tai Algis.
Kareivio palaidinė ant pečių.
... Keliu kombainas nušliaužė.
Su dalgiais
Praėjo vyrai pievos takučiu.

Sušėdome ant rąstų. Jų prie kelio
Tenai prikrauta buvo nemažai:
Vadinas, baigta su senom lūšnelėm . . .
Užrūkė Algis ir:
— Ilgam grįžai?! — —
Kadais aš jo paveldėjau botagą. —
Į pusbernius jis perėjo tada...
Abu tos pačios darganos mus plakė,
Abu mes buožės springdavom pluta.

Priėjo mergina.
Tirštai nuraudo draugas...
Supratęs pažvelgiau aš viena akimi:
Įdegusi ir nuostabiai nuaugus,
Ir tartum miško stirna nerami.

Neklausiau — kas, iš kur? Man buvo aišku:
Čia buvo meilė, didelė, tyra.—
— Pakviesiu, nebijok, — jis šypsos,— laišku —
Dabar jau ji nutvisko, lyg aušra.
— Pakvies, tikrai, — galvojau, — neužilgo...
Aš pakilau, paspaudėme rankas.
—Tik neužlipk kur eidamas ant vilko,—
Juos čia sutinka kartais dar kai kas.—

* * *

Ir vieną rytą —
Mažas, melsvas laiškas.
"Į vestuves!" — nukaito man veidai.
Bet raidės virpančios ir antspaudas neaiškus
Į širdį nerimu susmigo nelauktai.
"... Šeštadienį ... banditai ... Algį...— Maišės raidės,

Sulietos ašarom ir sielvartu aitriu...— ...Namo jis grįžo, paskaitą paskaitęs
Apie ponus, mums grasančius karu...
Jis ten kalbėjo apie taikų darbą,
Bet rado jį su peršauta kakta.
Jis spaudė rankoj gelsvą kviečio varpą,
Kurį išugdė žemė apginta.
Tai tie, kurie svajoja apie karą,
Gyvenimo praėjusio vilkai,
Kurie atgaut svajoja savo dvarą,
Tą vakarą jo tykojo slaptai".

* * *

Aš laišką tą ir vakarą tą vėlų
Prisiminiau šią valandą, kada
Dorieji žemės žmonės pasikėlė
Sudrausti tuos,
Kurių ranka pikta
Vėl keliasi virš mūs laukų gėlėtų,
Virš mūsų meilės ir namų gimtų. — —
Už jį, už meilę jo neišmylėtą
Pasirašyti einam mes kartu,
Nes savo vardą jis krauju įrašė
Į šito švento sąrašo lapus.—
Ir prakeikimo budeliams tiems maža,
Kurie jaunystei rengia vėl kapus!
Kad niekas mūsų meilei netrukdytų,
Kad ašaros netemdytų akių, —
Mes pasirašom dokumentą šitą,
Kaip laidą neįveikiamą
Dienų taikių.

(Iš "L. ir M.")

Norwood, Mass.

Puikus koncertas

Smagu prisimint, kaip praėjusių metų gegužės 22 dieną žavingai skambėjo Aido ir Sietyno Chorų dainos, statant operetę "Pepita" Norwoode.

Dabar ir vėl, lyg ir atžymėjimui metinės sukakties, Aido-Sietyno Kvartetas drauge su pianistu Frank Balwood duos puikų koncertą gegužės 22 dieną, 3 val po pietų, Finų svetainėje, Norwoode. Reikia manyti, kad vargu rasis visoje Norwoodo, Bostono ir Montello apylinkėje tokis progresyvis lietuvis, kuris nenorėtų ne tik pasimatyti ir pasiklausyti jų žavėjančių dainų, bet ir, paspaudus jiems ranką, pasikalbėti apie meninę veiklą bei kitus mus liečiančius klausimus.

Man gerai prisimena, kaip Aido ir Sietyno Chorų lošėjai-dainininkai buvo smagūs, kuomet pamatyt operetės lošimo publikos prisirinko pilnutėlė Finų svetainė. Reikia manyti, kad ir šį sykį šios apylinkės lietuvių visuomenė nesuvils dainininkų, bet skaitlingai dalyvaus šiame taip gražiame ir labai svarbiam tikslui, tai yra paramai Laisvės vajaus, sukėlimui $10,000. Šiame gražiame parengime, apart puikios muzikalės programos, turėsim atstovybę ir nuo Laisvės personalo per D. M. Šolomską ir J. Grybą. Reikia nepamiršti, kad atsilankiusieji turės ne tik daug malonumo klausydamies žavėjančių dainų, bet taipgi ir išgirs daug ko naujo. Apart to, kas aukščiau pažymėta dėl įvairumo bus paruošta ir užkandžių. Taigi netik rengėjai, bet ir Laisvės personalo atstovybė šiam parengimui nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti šiame taip svarbiame ir gražiame parengime. Taigi iki pasimatymo gegužės 22-rą d., 3 val. popiet, Finų svetainėje, Norwoode.

Parengimo Komisija

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Raudonojo Kryžiaus organizacija kolūkyje

VARĖNA. Žymų darbą keliant kolūkiečių sveikatingumą atlieka "Gegužės Pirmosios" kolūkio Raudonojo Kryžiaus pirminė organizacija. Šiai organizacijai priklauso 90 kolūkiečių. Medicinos felčeriui Sobeckiui vadovaujant, sistemingai ruošiami PSG ženklininkai. Iš paruoštų ženklininkų tarpo penkiose laukininkystės brigadose įsteigti sanitariniai postai. Juose įrengtos vaistinėlės, kurias medikamentais aprūpina kolūkio valdyba.

Pirminės organizacijos komitetas rengia draugijos nariams paskaitas ir pasikalbėjimus sanitarinio švietimo temomis, kurias skaito vietos medicinos darbuotojai ir mokytojai. Leidžiamas pirminės organizacijos sienlaikraštis. Aktyviausi Raudonojo Kryžiaus draugijos nariai yra Lukšytė, Bablys ir kiti. **I. Gintaras**

—:—

Jaunųjų literatų veikla

Panevėžio pedagoginėje mokykloje literatų būrelis jungia apie 50 narių. Būreiyje reguliariai vyksta susirinkimai, kuriuose svarstoma pradedančiųjų literatų kūryba. Neseniai suvesti literatūrinio konkurso rezultatai. Antroji premija už apsakymą "Pūga" paskirta IV kurso moksleivei S. Kanaverskytei. Dvi trečiosios premijos atiteko A. Latkauskaitei (II kursas) už apsakymą "Lūžis" ir N. Bugenytei (I kursas) už apsakymą "Į ateitį." Trečio kurso moksleiviams E. Trečiokui už apsakymą vaikams "Linijinis" paskirta paskatinamoji premija; Budrytei už eilėraščių ciklą vaikams — I premija. Antrąją premiją gavo už eilėraštį "Komjaunimo bilietas" IV kurso moksleivis Br. Stapulionis.

Vyt. Blinkevičius

Dvidešimtasis tunelis

Jau 1952 metais Kinijos darbo žmonės iškilmingai pažymėjo dviejų geležinkelių— Čunčinas-Čendu šalies pietvakariuose ir Tianšau-Lanšžou šiaurės vakaruose —atidarymą. Naujieji geležinkeliai padeda kelti Kinijos pakraščių ekonomiką, gerinti gyventojų buitį.

1953 metais buvo nutiesti 589 kilometrai geležinkelių. 1954 metais perduoti eksploatacijai daugiau kaip 600 kilometrų geležinkelių. Viena iš svarbiųjų naujosios Kinijos statybų yra geležinkelio Čendu-Baoczi (geležinkelio Čuncinas-Čendu tęsinys) tiesimas. Šis geležinkelis patikimai suriš Kinijos pietvakarius su centriniais šalies rajonais. Statyba vyksta sunkiomis sąlygomis, statytojai kasa kelius pro aukštų kalnų masyvus, stato tiltus per sraunias upes . Apie geležinkelio Čendu-Baoczi statytojų laimėjimus pasakoja žemiau spausdinama apybraiža.

—:—

Statybos ruožo viršininko Van Da-lėjaus palapinėje smarkiai ir reikliai suskambėjo telefonas. Inžinierius Siui Janliu ne iš karto nukėlė ragelį, kiek lūkterėjo. Abu — viršininkas ir inžinierius įdėmiai ir lūkuriuojančiai pažvelgė kits kitam į akis. Taip būdavo visada, kai jie laukdavo iš statybos trasos svarbių žinių.

—Prie telefono Siui Janliu, — pasakė inžinierius, kiek galėdamas ramiau.

Ragelyje pasigirdo tolimas šiugždesys, panašus į kažkieno gilų ir trūkčiojantį alsavimą. Paskui suskambėjo sujaudintas darbų vykdytojo balsas:

—Drauge inžinieriau! Girdime! Jau girdime! Jūs supratote, drauge inžinieriau? Jau girdime!..

—Kada? — paklausė inžinierius, nekeisdamas tono.

—Prieš penkias minutes, —skubėdamas, bet jau ramesniu balsu pranešė darbų vykdytojas. — Aš ką tik iš tunelio.

—Kas pirmasis išgirdo?

—Pietų ruože kasėjas Du An-ciuanis.

—Žinau. Perduok jam... beje, nereikia. Tuoj išvyksiu pas jus. Atidžiau stebėkite gruntą, imkitės reikalingų saugumo priemonių. Ruožo viršininkas ateis vėliau.

Jausdamas visame kūne nepaprastą lengvumą, Siui Jan-liu sparčiai žingsniavo pažįstamu takeliu tunelio link. Jo ausyse vis dar tebeskambėjo darbų vykdytojo žodžiai: "Girdim, jau girdim!"

Neužmirštamos minutės, apvainikuojančios daugelio dienų kovą prieš nepaklusnią uolą! Praeis dar dvitrys dienos, ir jos gelmėse po sprogimo, vos išlaukę saugumo dėlei numatytas dvidešimt minučių, darbininkai, kapstydami akmenuotą gruntą, audringo džiaugsmo pagauti, puls vieni kitų pasitikti.

Taip bus, taip jau buvo daug kartų jų naujame, jaudinančių įvykių kupiname gyvenime. Būtent kiek? Pažįstami kalnų siluetai su granitiniais ir betoniniais tunelių portalais vienas paskui kitą atgyja inžinieriaus Siui Jan-liu atmintyje, kurią paaštrino šios dienos įvykiai.

Siui Jan-liu savo gyvenimą paskyrė sunkiai, bet puikiai profesijai. Juk jis dabar jau 46 metų amžiaus. Prieš 22 metus jis tapo inžinieriumi. Per tą laiką pastatė 19 tunelių. Dabar jam vadovaujant baigiamas dvidešimtasis.

Siui Jan-liu atsiminė tą savo gyvenimo laiką, kai galimybė ištisai atsiduoti mėgstamam darbui jam buvo tik neapčiuopiama iliuzija, o jaunuoliškas svajones stelbė kankinantis savo nereikalingumo jausmas.

Geležinkelis Nankinas-Dofu, šimtas trisdešimt penkių kilometrų ilgio, — štai viskas, kuo jis galėjo tada pasitarnauti gimtajam kraštui. Bet argi galėjo ta statyba suteikti tikrą darbo džiaugsmą? Svetimi projektai, svetimi bėgiai, net pabėgiai būdavo Kinijos uostuose iškraunami iš užsienio laivų...

Paskui Siui Jan-liu dalyvavo atliekant tyrinėjimus trasose, jungiančiose provincijas Chunanis - Guansi, Syčuanė-Guičžou - Guansi. Tik tyrinėjimuose. Senieji Kinijos šeimininkai nepajėgė tiesti šių geležinkelių, lygiai kaip ir neįstengė nutiesti geležinkelio Čuncinas - Baoczi, to paties, kuriame Siui Janliu dabar kuria savo dvidešimtąjį tunelį.

Liaudis jį pavadino "keturiasdešimt metų vilčių geležinkeliu." Dabar jau praėjo daugiau kaip 40 metų nuo to laiko, kai buvo paskelbta, jog bus nutiestas šis geležinkelis, turįs gyvybiškai svarbią reikšmę didžiulei Kinijos sričiai—jos Pietvakariams, kurių teritorija prilygsta Anglijai, Prancūzijai, Italijai ir Norvegijai kartu paimtomis, o taip pat ir visai šaliai, kuri neturi normalaus susisiekimo su begalinių lobių kraštu. Geležinkelį ketino nutiesti dar Cino dinastijos valdovai. Paskui gomindanininkai. Jie apkraudavo gyventojus didžiulėmis "kelių" rinkliavomis. Pinigai būdavo išleidžiami patrankoms nuliedinti ir rūmams statyti. Paskutiniaisiais prieš išvadavimą metais Čuncine atsirado net statybos valdyba. Rytais čia susirinkdavo inžinieriai ir technikai, kurie ištisus mėnesius negaudavo darbo užmokesčio. Ateidavo, rausdavosi nuo laiko pageltusiuose brėžiniuose, bet taip ir nepamatė nė vieno pagal projektus nutiesto bėgio.

Tris tunelius prakasė inžinierius Siui Jan-liu per ilgus metus iki išsivadavimo. Tik tris; o liaudies valdžios metais — šešiolika. Trys ir šešiolika, ne, dabar jau galima skaičiuoti septyniolika tunelių, įrengtų vos per ketverius metus. Šis paprastas faktų sugretinimas, kupinas gilios prasmės, leidžia pajusti, su kokia jėga auga šalis ir jos žmonės, kuriems kiekviena darbo pergalė — naujas žingsnis į priekį.

Štai kodėl statytojus šiandien taip sujaudino trumpa žinia: "Jau girdim!"

Siui Jan-liu pamatė tunelį fosforiniame dujų ir elektros žiburių švytėjime. Žibintai išvaikė nakties tamsą. Akinantieji žiburiai beveik slėpė viršutinius uolos kontūrus. Šių žiburių nušviesti darbininkų, apsivilkusių brezentiniais, žemėtais darbo drabužiais, veidai ir figūros atrodė neįprastai reljefiški. Šie žmonės visas savo jėgas, visus sugebėjimus paskyrė tuneliui prakasti. Ir Siui Jan-liu viskas, ką jie čia išgyveno, visi jų rūpesčiai, visi jų džiaugsmai, buvo artimi ir suprantami. Jis žiūrėjo į laimingus darbininkų veidus ir visa savo širdimi jautė apėmusį juos didelės pergalės džiaugsmą.

-:-

Dvidešimtasis inžinieriaus Siui Jan-liu tunelis įrengtas. Neseniai mes juo važiavome. Traukinį tik kelioms minutėms prarijo tamsa. O paskui vėl viską nutvieskė ryški saulės šviesa. Mes vos suspėjome tunelio portale išskaityti užrašą "Lianchekou." Žodis "Lianchekou" reiškia vietą, kurioje susilieja du bevardžiai upokšniai.

Prieš pamatydami vietą, kurioje susilieja du bevardžiai upokšniai, mes pravažiavome daugiau kaip šešis šimtus kilometrų. Tai yra tas kelias, kurį įveikė statytojai, per tą laiką tapę puikiais kelių tiesimo meistrais, įvaldę naujausius darbo metodus.

(Bus daugiau)

Protas galingesnis už atomus

(Skiriu tėvų dienai)

Ko stovi ir snaudi, tėveli,
Prie grovio, išrausto atomais?
Ar manai ji užlyginti
Su jaunų sūnų lavonais?

Sulyginsi vieną, dangus sugriaus,
Vandenilio bomba dar didesnį išraus,
Jeigu visi, kaip tu, protaus —
Atomų bombos pasaulį sugriaus.

Atbuskie ir pasižiūrėk į rytus,
Koks laisvas kelias platus,
Nevingiuodams pasiekė Aziją
Ir pasieks Afrikos pietus.

Dar kartą maldauju tave, tėveli,
Kad pamokytai savo sūnelius,
Kad visuomet dori jie būtų
Ir nuo atomų bombų jie nežūtų.

Juk tavo kumščia yra kiečiausia
Užduoti smūgį aukso dievaičiui,
Kad jis į peklą stačiai nudardėtų
Ir atomų karo jis nepradėtų.

Tik mostelėk savo kieta ranka,
O visam pasaulyje įvyks taika.
Juk visi žinom, kad tavo tiesa
Ir atomų bombos nebus pabaisa.

Daugiau atomų bombos neeksplioduos,
Bet darbo rankas jos pavaduos
Apsirs laukus ir javais apsės
Visam pasauly mokslas suklestės.

Jaunutis

KONCERTAI KAUNE

Kaune, muzikiniame dramos teatre, įvyko Valstybinio akademinio operos ir baleto teatro solistų koncertas.

Koncerte dalyvavo respublikos nusipelnę artistai I. Ylienė, P. Zaniauskaitė, K. Gutauskas, Vl. Česas, A. Lietuvninkas, H. Kunavičius, T. Sventickaitė, solistai R. Tamulevičiūtė, V. Rubackis.

Solistams akompanavo teatro koncertmeisteriai Jakubovič ir Milmanas.

Kauno žiūrovai šiltai priėmė svečių pasirodymą.

Vl. Kavoliūnas

Jaunuoliai ir karas

Matau aš veidus taip laimingus,
Kaip žaidime, taip ir darbe,
Jaunuolių polėkius didingus
Žygiuotės eisena svarbia

Ir čia pat klausiu: Ar jų laimė
Per karą pataps išrauta,
Užslėgs ir juos baisi nelaimė,
Žiaurioji žudymo našta?

Ne, ne!... Neturim to daleisti.
Kad kiltų vėl toj' pabaisa.
Nereikia prieš ją nusileisti —
Prieš tai išstos liaudis visa.

Mūsų visų — šio viso svieto,—
Žodis prieš karą vis stiprės
Gana jau kraujo tiek išlieto!
Geismai žudikų suvirpės.

Jie neišeis prieš liaudies norą,
Vėl šinkuot kraujumi nedris
Taip sulaikys veiklą nedorą, —
Žudymui žygių nedarys.

Pasiryžimas toks vieningas —
Vampirų užmačias pastos
Būtinas reikalas didingas...—
Tik taip karo žvėris sustos.

M. Kadugys

J. JABLONSKIUI ATMINTI

VILNIUS.— Vilniaus Valstybinio universiteto mokslinės bibliotekos Smuglevičiaus vardo salėje atidaryta paroda, skirta įžymiojo lietuvių kalbininko — J. Jablonskio 25-osioms mirties metinėms pažymėti.

Parodos lankytojai ypač domisi skyriumi "Jablonskis". Čia išdėstyti veikalai, kuriuos J. Jablonskis vertė, redagavo arba taisė kalbą. Jų tarpe randame Juškevičiaus "Dainų daineles", M. Valančiaus "Palangos Juzę", "Kas teisybė — tai ne melas" ir kt.

Parodoje eksponuojami J. Jablonskio moksliniai darbai, kurie padėjo pagrindus mūsų literatūrinei kalbai — "Linksniai ir prielinksniai", "Lietuvių kalbos gramatika", "Mūsų žodynėlis" ir kiti.

J. Sargūnas

Gegužės Mėnuo Triumfuoja

LAISVĖS PARAMAI

Pramogos įvyksta šiose vietose:

Lowell, Mass., Šeštadienį
Gegužės 21 May, 7 P.M.
A. L. Pil. Kliubo Salėje, 14 Tyler St.

•

Montello, Mass., Šeštadienį
Gegužės 21 May, 7 P.M.
Lietuvių Taut. Namo Salėje
8 Vine St., kampas No. Main St.

•

Norwood, Mass., Sekmadienį
Gegužės 22 May, 3 P.M.
Finų Salėje, 37 Chapel Court

•

Rochester, N. Y., Šeštadienį
Gegužės 28 May, 6 P.M.
Gedemino Salėje, 575 Joseph Ave.

•

Lawrence, Mass., Sekmadienį
Gegužės 29 May
Maple Park, Methuen

•

Tų apylinkių apšvietą branginančius žmones kviečiame lankyti aukščiau nurodytas pramogas ir tuomi paremti dienraštį Laisvę.

Laisvės metinis piknikas, Didžiojo New Yorko Apylinkėje, bus Liepos-July 3, 1955. National Hall & Park, 65-13 38th Ave., Woodside, N. Y.

Padėkite savo vajininkams gauti Laisvei naujų skaitytojų. Laisvės kaina $8.00 metams.

Ar Tamsta jau gavai Laisvei naują skaitytoją? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

DIDIEJI PIKNIKAI

Paramai Dienraščio Laisvės

Prašome visuomenę įsitėmyti ir kviečiame atsilankyti į juos, kuriems distancija nekliudys. Prašome kitų organizacijų tomis dienomis nieko nerengti.

Geg. May	29	**Baltimore** Slovak National Home Park 6526 Holabird Ave.
Liepos July	3	**Brooklyno Apylinkė** National Hall & Park 65-13 38th Avenue Woodside L. I., N. Y.
Liepos July	3&4	**Bostono Apylinkė** Liet. Taut. Namo Park Keswick Rd. ir Winter St. Montello, Mass.

Šie piknikai bus puikiausia proga pasilinksminti laike jūsų vakacijų. Į kurį tik nuvyksite, ten rasite daug savo gerų pažįstamų, seniai matytų. O taipgi įsigysite ir naujų pažinčių.

Skambėkite dainos, skleiskite viltį....

Pavasario Festivalis

Aido choras, Worcester
Laisvės choras, Hartford
Sietyno choras, Newark
Aido choras, New York
Aido Moterų choras, N. Y.
W. ir B. Shatusky
instrumentinis duetas
O. Dirvelienės-J. Sabaliausko
duetas
J. Sabaliauskas
Rose Stripinis
Leonas Jonikas
Suzanna Kazokytė
Aldona Klimaitė
Pranas Balevičius
Augustinas Iešmanta
Sergiejus Savičievas
Irena Babarskaitė
Mildred Stensler
Jonas Dirvelis
Wilma Hollis
Albertas Potsius
Magdalena Juškienė
Madeline Knorr
Geraldine Mikuzis
Šokiam gries
George Kazakevičiaus
Orkestra

rengia Lietuvių Meno Sąjungos Antros ir Trečios apskričių komitetai po LMS Centro globa

Įvyks Lietuvių Kultūriniame Centre
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

GEGUŽĖS 14-15

Į šią didžią pavasarinę dainos, vaidinimo, deklamacijos, šokių šventę suvyks lietuviai iš New Yorko, New Jersey, Naujosios Anglijos ir Pennsylvanijos. Tikimasi svečių ir iš Chicagos bei kitų tolimesnių vietų. Dalyvaukime visi, kam brangus lietuviškas menas. Šeštadienį, gegužės 14, šokiai prie G. Kazakevičiaus orkestro. Pradžia šeštadienį 7 val. vakare, sekmadienį 3 val. popiet. Bilėtų kaina $1.25.

LOWELL, MASS.

Nejvyko, kaip reikėjo, bet mes pasitaisysim

Buvo šauktas LLD 44-tos kuopos susirinkimas gegužės 7 d. vakare. Suėjome keli, — laukiam, laukiam kitų; jau ir aštunta valanda, o čia ir iš komiteto narių tik mes du su Draždausku. Draugai Gecevičiai — Julia ir Jonas—atvažiavo net iš Bedfordo, kuomet pamatė, jog susirinkimas šaukiamas. Gi vietinių nėra—tik keli.

Tą vakarą pasirodė tik Gecevičiai, Paulenka, Draždauskas, V. J. Čulada ir šios korespondencijos rašytojas. O susirinkimas turėjo būti ne tik eilinis, bet geras susirinkimas galutinam nutarimui ir prisirengimui didžiajam bankietui Laisvės paramai, kuris rengiamas gegužės 21 d., 6 val. vakare, 14 Tyler St.

Susirinkime reikėjo ir kitus reikalus aptarti ir sutvarkyti, ypač finansinį reikalą, bet iš kur tu gausi? Sienos tau neraportas, o jei nėra sekretoriaus... tai blogiausias dalykas, ir tokia padėtis priverčia žmogų bartis. Ir už tą neatsiprašau.

Žmonės kalba prielankiai, kitur pasirodoma, jog gyvuojame ir krutame, o darbais — tai didžiausias nepaslankumas. Nepaisoma, kad organizaciją palaikyti geresniame stovyje.

Tai ne pirmas kartas taip, bet vis buvo kęsta ir tylėta, vienok tokia padėtis blogai veikia ant kitų.

Štai, kad ir šį sykį, draugai Gicevičiai išsireiškė maž-daug šitaip: Jeigu jau čia pat ant vietos nieko nepaisote, tai kam čia mums važinėti net dvidešimt mailių? Juk mes turime užsėmimą namuose. Kam važinėt jeigu vietiniai nesirūpina?

Apgailėję tą padėtį, vistiek nutarėm šaukti kitą susirinkimą ši šeštadienį, 7 val. vakare, Klubo patalpoj. Turi būtinai dalyvauti visas kuopos komitetas, visi nariai ir draugės moterys. Žinokite, kad jūs esate reikalingos net daugiau parengimo įvykdymui negu vyrai.

Sueikime visi, nes tai jau paskutinė proga susirinkti ir viską nustatyti rengiamam bankietui. Po šio susirinkimo dar turėsime savaitę laiko iki bankieto, ir tai užteks laiko.

Nors sakiau, kad neatsiprašysiu, bet atsiprašau už pasibarimą! Silpnumų visur pasireiškia. Bet esti vėl labai smagu, kuomet visi draugai vieningai imasi gerai darbuotis ir įvykdo gražius darbus, kaip kad ir šis, kurį mes rengiame paramai savojo mylimo dienraščio.

Žinome, kad mūsų jėgos labai mažos, bet mes turime gerus norus ir sveiką supratimą, kas atsveria viską. Todėl, kiek tų jėgų turime, nors paskutinėmis dienomis apjungkime jas ir imkime gerai įvykdyti pasibrėžusį parengimą.

Komisija to parengimo darbą pradėjo gana gerai ir jį varo pirmyn, kiek tai nuo jos priklauso, bet komisija nepagamins maisto į stalus be moterų pagalbos. O tai yra svarbiausia dalis paties bankieto, ar vakarienės, kaip ją nepavadinsime. **Be jūs, draugės, negalima apseiti!**

Žymieji menininkai su pagalba draugo Jono Grybo, iš Didžiojo New Yorko, rengiasi su geriausiu pasiruošimu — gražiausiomis dainomis mus visus palinksminti ir tuomi pakelti mūsų ūpa geresnei ateičiai.

Tad ir mes ruoškimės, kaip galima geriausiai, kad mūsų parengimas jiems patiktų. Jie mokės suprasti ir įvertinti mūsų mažų spėkų pastangas.

Mojaus 21 dieną, iš New Yorko, pas mus dalyvaus šios garbingos asmenybės: kompozitorius ir akompanistas (pianistas) **Pranas Balevičius (Balwood); Daminikas M. Šolomskas,** per virš 20 metų buvęs LLD centro sekretorius ir žymus istorikas ir prakalbininkas; **Jonas Grybas,** dabartinis Literatūros Draugijos centro sekretorius, kuris daug darbuojasi, kad šis mūsų parengimas išeitų kuo geriausiai; **Tadas Kaškiaučius,** vienas iš Aidsietyno Kvarteto šaunus dainininkas; **Ona Stelmokaitė,** puiki dainininkė kvartete ir solistė; **Mildred Stensler,** chorų ir Aidsietyno Kvarteto mokytoja ir dainininkė.

Tai tik iš New Yorko svečiai. Gi kitų svečių nemažai suvažiuos iš kitų miestų ir miestelių, kaip ir vietiniai lietuviai, kad pasimatyti su tolimais svesvečiais, juos pagerbti ir pasiklausyti jų nepaprastai gražaus sudainavimo. Jie dainuos daug dainų.

Tokio dalyko, iš tikrųjų, dar nesame girdėję ir matę visoj Lowellio istorijoj. Taigi, siekiantis prie tokio parengimo, argi tai neverta pasidarbuoti ir kiek pavargti? Juk tai mūsų reikalas! Ant kiek geriau pasirodysime, ant tiek Laisvei bus geriau.

Tad, pirmučiausia, lai įvyksta geras kuopos susirinkimas šią subatą (šeštadienį), gegužės 14, 7 val. vakare.

Klubas puošiasi

Lowellio Lietuvių Piliečių Socialis Klubas įsigija naujos sistemos naują barą. Dabar atrodys gražiau ir patogiau alų šinkuoti.

Baras bus gatavas dar prieš įvykstant mūsų gražiajam bankietui. Svečiai atvažiavę galės jį matyti ir apžiūrėti.

Pereitais metais uždėtas naujas stogas, išpuošta virtuvė ir kiti dalykai pataisyti. Gi dabar yra nutarta visą namą iš lauko dažyti. Bet tai bus daroma kiek vėliau.

Taip, viskas nauja. Bet daugiausia naujo pas mus bus — tai gegužės 21-mą d.

Iš visur Laisvės patriotai trauks į Lowelli ir čia apsistos kelioms valandoms praleisti smagų laiką labai jaukiai — draugiškoj nuotaikoj. Ar jau rengiatės dalyvauti bankiete, kuriame viską išgirsite: nuo dainų iki karštų kalbų ir iki karščiausių linkėjimų Laisvei?

J. M. Karsonas

PASKUTINĖS HITLERIO DIENOS

(Pagal vokiško karininko Gerhardo Boldto apsakymą)

(Tąsa)

Bet Hitleris nematė arba nenorėjo matyti viso to, kad niekas netrukdytų jo "genialiesiems sprendimams." Pastaraisiais karo metais jis beveik neapleisdavo savo būstinės Rastenburge, Rytų Prūsijoje ir gyveno tarp pievų, miškų ir ežerų. Šios vietelės tyla ir žavumas niekuo neprimindavo karo siaubų. Jam karas tebuvo skaitmenys ir atžymos mėlynų ir raudonų pieštukų generalinio štabo žemėlapiuose. Jis nė nežiūrėjo dokumentinių filmų apie bombardavimų padarytus sugriovimus, kas padėtų jam bent kiek orientuotis dėl tikrovės. Ką jis žinojo apie civilinių gyventojų kančias? Visi jį supantieji žmonės stengte stengėsi apsaugoti jį nuo viso, kas jam buvo nemalonu, kad nesugriautų šio fatališko savęs apgaudinėjimo. Čerčilis, kurį Hitleris kažkaip pavadino "karinių reikalų idiotu", pasirodydavo Londono griuvėsiuose, kad savo žodžiu pakeltų gyventojų dvasią, arba netgi vykdavo su savo cigaru ir lazdele prie pat priešakinių linijų, kad įkvėptų savo kareivius. O Adolfas Hitleris slėpėsi Rytų Prūsijos miškuose, už stambiais ginklais apginkluotų esesininkų armijos nugaros, ir nė vieną kartą neapsilankė nukentėjusių miestų gyventojų tarpe arba fronte. Antra vertus, jis rasdavo pakankamai laisvo laiko niekniekiams. Jis atidėdavo į šalį valstybinius reikalus ir karinius sprendimus, nuo kurių priklausė daugelio tūkstančių žmonių likimas, kad užsiimtų nauju ordinu. Dar 1945 metų kovo mėnesyje jo įsakymu jam atnešė iš fabriko naujo ordino pavyzdžius. Jis taip pat galėjo skirti ištisas valandas fantastiniams sostinės ir kitų stambių Vokietijos miestų patvarkymų planams. Kai kurie žmonės gali pasakyti, kad tai buvo jam poilsis ir pramoka, ir kad Ruzveltas juk rinko pašto ženklus, bet tokie "idiotai", kaip Čerčilis ir Ruzveltas, buvo bent pakankamai protingi, kad pavestų strategijos klausimus savo generolams. Tik vieną kartą Adolfas Hitleris prabėgom pamatė sugriautą sostinę. Tai buvo 1944 metų lapkričio pabaigoje, kada, "laikinai" persikeldamas į Berlyną, jis apleido savo būstinę Rastenburge, kuri vadinosi "Volfšance". Ten prieš jį ir buvo padarytas pasikėsinimas liepos 20 d. Vykdamas specialiu traukiniu per Berlyno priemiesčius, jis, pamatęs padarytus sugriovimus, buvo be galo nustebintas ir prislėgtas. Kaip jis tada pasakė savo artimiesiems, jis nė mažiausio supratimo neturėjo apie tai, kad bombardavimai padarė tokius sugriovimus.

1945 metų kovo mėnesyje, kada Vokietijos ekonominė ir karinė katastrofa sparčiai artinosi, Guderianas pamėgino įsikišti į politiką. Jis susitarė dėl susitikimo su Ribentropu ir įspėjo jį apie susitikimo tikslą per pasiuntinį Barandoną, palaikiusį ryšį tarp Ribentropo ir generalinio štabo. Maždaug kovo 15 d. aš lydėjau Guderianą ir Barandoną į Vilhelmštrasę, kur gyveno imperijos užsienio reikalų ministras.

Tik šią dieną Ribentropas iš Guderiano lūpų išgirdo, kad karas kautynių lauke pralaimėtas. Guderianas mėgino įtikinti Ribentropą, kad dabar Hitleriui bet kuriomis sąlygomis reikia pradėti derybas su anglais ir amerikiečiais. Bet Ribentropas nesutiko, motyvuodamas savo atsisakymą tuo, kad Hitleris "išmes jį lauk arba sušaudys". Buvo nutarta kreiptis į Himlerį. Sekančią dieną Guderianas nuvyko į Prenclau, į Himlerio štabo būstinę. Jie nutarė nusiųsti pas Hitlerį Geringą, ir Himleris pasišovė su juo pakalbėti. Jis nuvyko į Karin-holą ir per keturias valandas kalbėjo su Geringu. Geringas taip pat buvo visiškai įsitikinęs šio žingsnio būtinumu, bet taip pat atsisakė vykti pas Hitlerį. Kaip jis išsireiškė, jis negalėjo sulaužyti ištikimybę Hitleriui. Pagaliau, pareiškė jis, Hitleris išvytų ir mane. Tada Himleris ėmė veikti savarankiškai. Kadangi jis buvo politiškai įžvalgesnis, negu Hitleris, jis, veikdamas per švedą gydytoją Kerstеną, buvo dar anksčiau suėjęs į kontaktą su grovu Folke Bernadotu ir, Hitleriui nežinant, patenkino primygtinius Švedijos prašymus. Jis paleido iš koncentracijos stovyklų kelis tūkstančius politinių kalinių — norvegus ir danus. Himleris, tur būt, tikėjosi, kad tai paskui jam padės išgelbėti savo gyvybę.

Per derybas su Bernadotu tam tikrą vaidmenį suvaidino Šelenbergas, kuriam buvo pavesta nepastebimai išvežti įkalintuosius ir kuris ne vieną kartą vykdavo į Švediją. Kada Ribentropas sužinojo, kad Bernadotas Berlyne, jis pasikvietė jį pas save, bet jo pasikalbėjimas politinių pasekmių neturėjo. O dabar Himleris įsakė pasakyti Bernadotui, kad jis yra pasiruošęs vesti derybas dėl kapituliacijos su anglais ir amerikiečiais, bet ne su rusais. Jis įsivaizdavo, kad gali perskirti sąjungininkus pasiūlydamas jiems vokiečių kariuomenės kapituliaciją vakarų ir pietų frontuose ir karo tęsimą prieš rusus. Hitleris ir jo artimieji turi būti pašalinti, o jis, Himleris, atsistos vadovavimo priešakyje. Žinoma, sąjungininkai su tuo nesutiko. Grafas Bernadotas savo knygoje, pavadintoje "Galas", aprašo šių derybų smulkmenas. Ypač nemalonų įspūdį jam padarė Ribentropas.

(Bus daugiau)

Worcester, Mass.

Aido Choras vyksta į Rytinių Valstijų meno festivalį, sekmadienį, gegužės 15 d. dideliu moderniškų busu. Dar yra vietos buse del keletos asmenų. Kurie pageidaujate vykti su Aido Choru į tą gražią dainų pavasarinę šventę, prašome užsiregistruoti pas Vincą Naviką prieš sekmadienį, gegužės 14-tą.

Teisėjas, moteriškė ir pavargėliai šunys

Mrs. Margaret Langa galės laikyti savo namuose tiktai porą šunų, jeigu ji iki geg. 18 d. gražiai išvalys savo namus. Taip patvarkė teisėjas Nicoli. Dalykas tame, kad ji buvo savo dviejų aukštų namus pavertusi šunų, suvargusių ir apleistų, prieglauda. Jų triukšmo nebegalėjo pakesti kaimynai. Jie pasiskundė valdžiai.

WORCESTER, MASS.

Gegužės 3 d. įvyko Lietuvos Sūnų, Dukterų ir Darbininkų Klubo mėnesinis susirinkimas. Valdyba iš įvairių biznio komisijų davė raportus iš pereito mėnesio veiklos. Viskas tvarkiai vedama.

Memorial Day piknikas

Gegužės (May) 29-30 dd. įvyks Olympia Parke didžiulis L.S.D.B. Draugijos pirmas atvirame ore parengimas—per dvi dienas.

Po ilgo ir šalto žiemos sezono žmonės trokšta pakvėpuoti tyru oru ir pasidžiaugti gamtos grožiu. Taigi, puiki proga jau atsirado gražiame Olympia Parke, tik ką apsivilkusiame gražiu gamtos rūbu, žaliais lapeliais ir gražiai žydinčiais ir kvepiančiais žiedeliais.

Aido Choras po vadovybe J. Dirvelio dainuos gegužės 29 d., o orkestras gros 30 d. Tai bus pirmadienis, Memorial Day. Šokiai tęsis iki vėlai nakties.

Nariai ir plačios apylinkės mūsų geri simpatikai ir prieteliai kviečiami dalyvauti kuo skaitlingiausiai. Tikiu, kad visi — jauni ir seni — būsite pilnai pasitenkinę Aido Choro gražiomis dainomis, gaspadinių gardžiais valgiais ir skaniais gėrimais.

Valdyba apsiėmė surengti šį pikniką. Vienai valdybai bus perdaug darbo, ir, kaip pirmininkas Bakšys paprašys pagelbininkų, neatsisakykite pagelbėti.

Norintieji prisirašyti prie L.S.D. Draugijos malonėkite ateiti į sekantį susirinkimą, birželio (June) 7 d., 7:30 val. vakare, 29 Endicott St., Worcesteryj.

Kas buvo V. Motiejaitis?

Po Vinco Motiejaičio šermenų manęs klausė keletas iš palydovų, "kuo buvo V. Motiejaitis?" Mat, kalbėtojas iš Keleivio spaustuvės pasakė savo prakalboj apie Motiejaičio praeitį ir veiklą. Jis sakė: "Tokia Norton Co. iš tiek daug tūkstančių darbininkų pasirinko Motiejaitį ir siunčia per plačią Ameriką ir užsienin sustatyti tokias mašinas."

Šių žodžių rašytojas dirbo su Motiejaičiu per virš 17 metų. Motiejaitis nebuvo inžinierius; dirbo prie statymo mašinų. Buvo geras mašinistas ir per keletą pastarųjų metų Motiejaitį kompanija pasiųsdavo į kitus miestus, kur siųsdavo savo mašinas.

Man duodasi suprasti, kad kalbėtojas labai mažai pažino Motiejaitį, o dar mažiau suprato apie darbus, kuriuos Motiejaitis dirbo. Jeigu velionis būtų dirbęs tą darbą tik vienas, tai nedaug tūkstančių darbininkų ten būtų dirbę — būtų užtekę keleto desėtkų. Ne vienas Motiejaitis dirbo tą darbą—keletą desėtkų kompanija siuntinėja su tokiais darbais.

Motiejaitis buvo sąžiningas vyras ir darbininkas kaip šapoje, taip ir pažangiųjų draugijų veikloj. Pereitoj korespondencijoj nepaminėjau, kad velionis priklausė prie Darbininkų Susivienijimo 57 kuopos. Velionis daug darbavosi dėl Susivienijimo ir visos progresyvios visuomenės. Netekome gero darbuotojo.

Gaila!

Rep.

Philadelphia, Pa.

HELP WANTED—FEMALE

MOTERIŠKĖ

Abelnas namų darbas ir virimas. Guolis nuosavame kambaryje. Gera su vaikučiais. Alga pagal atlikimą darbo ir patyrimo. Reikalingi geri paliudijimai. Šaukite: **Mohawk 4-4023.**

(89-95)

Nušovė žmoną ginčuose dėl gimdymo kontrolės

Thomas Courtney, tiktai 21 metų amžiaus, gražiai ir laimingai gyveno 21-05 33rd St., Astoria, su savo žmona Eileen. Bet vasario 20 dieną jiedu susiginčijo dėl gimdymo kontrolės. Perpykęs Thomas pasiėmė šautuvą ir Eileeną nušovė. Dabar jis teisme prisipažino kaltu žmonos užmušime. Birželio 20 d. bus paskelbta jam bausmė. Jis gali gauti 20 metų kalėjimą.

Išdykęs policistas turės eiti kalėjiman

Džiūrė pripažino kaltu policistą Francis Conway, 33 metų amžiaus, kuris gyvena po num. 479 Ovington Ave., Brooklyne. Ji kaltino ir skundė gražuolė Joan Wheeler. Ji sakė, kad policistas Conway ant jos kėsinosi vienoje subvės stotyje, kurioje tuo tarpu tik jiedu pasitaikė būti. Miss Wheeler yra 19 metų amžiaus. Jis sakė, kad BMT Fulton St. stotyje prie City Hall geg. 25, 1955 metais 2:30 val. naktį policistas atkišo revolverį, pristumė merginą prie sienos ir jau buvo besiruošias su ja nepolicistiškai pasielgti. Laimė, kad tuo tarpu pasimaišė kitas žmogus stotyje ir policistą nuvaikė.

Teisėjas policistui bausmę paskelbs birželio 1 d. Manoma, kad jam bus uždėtas šešerių metų kalėjimas.

BINGHAMTON, N. Y.

Pasveiko Antanas Mainionis, kuris pergyveno skaudžią operaciją sausio mėnesį ir išbuvo ligoninėje virš 4 savaites. Man teko matyti Antaną ir jo žmoną LDS 6 kuopos susirinkime. Atrodo gerai. Sykiu sugrįžome pas mus; pasipirko knygą "Apie Dievus ir Žmones" ir paaukojo stambią auką Laisvės fondui — $25.00. Išvykdamas į ligoninę, A. Mainionis aukojo Laisvei $25, o dabar, sugrįžęs, ir vėl sykiu su žmona paaukojo. Abudu Mainioniai yra daug pasidarbavę LDS 6 kuopos parengimuose. Už tai jiedu yra gerbiami.

A. Mainionis jau yra išėjęs "ant pensijos." Jis išdirbo 42 metus pono Johnsono čeverykų dirbtuvėje. Abudu Mainioniai yra draugiški, tai turi daug prietelių. Nuo savęs linkiu A. Mainioniui būti sveikam. To paties linkiu ir L. Mainionienei.

Beje, draugas A. Mainionis nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie jį lankė ligoninėje ir namie; už gėles, atvirutes ir vertingas dovanas. Jis, ypatingai dėkodamas Onai Wellus ir Josephine, sako bendrai visiems: "Tas jūsų, draugės ir draugai, manęs atjautimas suteikė man daug malonumo ir pagelbėjo greičiau pasveikti."

Sekami asmenys kuo nors prisidėjo: A. Wellus, A. ir P. Mačiukai, B. Zmitraitė, P. Mikalojūnas, A. Dzidulionienė, S. Vaineikis, V. Zmitraitė-Miller, A. Pagiegalienė, J. ir A. Kareiliai, V. Kapičiauskienė, H. ir J. Vėžiai, V. Kaminskienė, J. ir E. Žemaičiai, J. ir N. Kaminskai, S. ir U. Šimoliūnai, P. Juozapaitis, J. ir N. Struoliai, V. ir E. Kazėnai, V. Vinskūnienė, J. ir M. Kazlauskai, P. Jasilionienė, J. ir K. Vaicekauskai, A. ir J. K. Nelish, J. Uogentonis, Al ir J. Kaminskai, L. ir U. Šimolūnai.

—:—

Šiomis dienomis, užėjusi pas V. Kapičiauskienę, paklausiau, gal ir ji prisidės pagal išgalę prie Laisvės fondo sustiprinimo. Ji davė $5. Ši draugė jau yra pensijonierka, išdirbusi 27 metus čeverykų dirbtuvėje.

Taigi viso jau yra surinkta ant blankos $45.00. Manau, gausiu ir daugiau. Tuomet prisiųsiu.

J. K. Navalinskienė

Ar jau rengiate ką Laisvės paramai?

BALTIMORE, MD.

Sekmadienį Gegužės-May 29

PIKNIKAS

Paramai Dienraščio Laisvės

Menininkai iš New Yorko

Duos Šaunią Dainų Programą

SLOVAK NATIONAL HOME PARK

6526 HOLABIRD AVENUE

John Lekevičiaus Muzika

Gros nuo 2:30 iki 7-tos valandos vakaro

Kviečiame visus atsilankyti, išgirsti malonių dainų, pasišokti, linksmai laiką praleisti gražioje vietoje ir tyrame ore.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Dien. "Eagle" nebeišeis; spaustuvė išparduota

Brooklyno 114 metų amžiaus dienraštis "Eagle" nebeišeidinės. Visa spaustuvė tapo išparduota varžybose geg. 11 d. Buvo apskaičiuota, kad už spaustuvės įrengimus bus gauta apie $450,000. Pasirodė, kad gal nė pusės tos sumos nebus gauta. Brangiausias šioje spaustuvėje dalykas, tai buvo 39 raidžių rinkimo mašinos. Už jas gauta tiktai $56,000.

Dienraščiui nebeišeinant, netenka darbo keletas šimtų darbininkų.

Vietoje išpildyti streikuojančių Gildijos narių reikalavimus, savininkas nutarė uždaryti laikraštį.

Džiaugiasi laukiniais paukščiais, Jamaicos įlankos balose

Ornitologija yra dalis zoologijos, kuri rūpinasi paukščių gyvenimu, jų prieglauda, maistu, mažiukų perėjimu ir jų auginimu. Dabar tas yra daroma Jamaica įlankos balų paukščiams.

Keturios dešimtys metų atgal Jamaicos įlankos vanduo buvo švarus, neužterštas, tai ir laukinių medžiojamų paukščių buvo pilna joje. Bet miestui augant ir verčiant į ją visokias išmatas, užteršė vandenį ir tuomi išvijo iš jos visokiomis spalvomis pasipuošusius plunksnuočius.

Dabar, kuomet nuo 1953 metų vandens užteršimas sumažėjo, dėka pabudavojimo įtaisos, kur išmatas naikina, degina, o ne į vandenį meta, —paukščiai vėl renkasi savo buvusion tėvynėn.

Baltosios, snieginės čaplės čia neperėjo vaikų per 70 metų, nes jų nebuvo. Dabar vėl jos kažin iš kur parlėkė ir atlieka perėjimo ir auginimo mažiuko pareigas.

Šį pavasarį atsirado ir mažai žinomos juodos žirklasnapės, kurios čia neperėjo vaikų per 50 metų.

Ir daugiau atsirado sparnuočių Jamaicos paukščių prieglaudoje, kuri užima 200 akrų plotą: juodosios ir žaliasparnės laukinės antys, jūrų krekždės, jūrų erelis, juodosios karūnuotos gulbės, naktinės gulbės, didelės mėlynos gulbės ir ant galo snieginės pelėdos.

Parkų departmentas tiksliai paskyrė 200 akrų plotą paukščių prieglaudai Jamaicos įlankoje, nes per ją kas metai du kartu lekia iš Kanados laukinės antys ir kiti balų paukščiai, idant patraukus jųjų atydą apsistoti čia, prirengtoje ir draugiškoje Amerikos baloje, kurioje ir žiemą yra duodamas joms lesalas.

Jamaicos paukščių prieglaudą prižiūri patyręs ornitologistas Herbert Johnson. Geros kloties jam tame darbe! J. N.

Buvo sukilę pavieto kalėjimo jauni įnamiai

Trečiadienį tuojau po pietų sukilo Nassau County kalėjimo įnamiai, nepilnamečiai berniukai. Riaušėse dalyvavo pora tuzinų. Riaušės tęsėsi tik pusę valandos. Sargai juos numalšino ir suvarė atgal į kameraites pagalba gasinių bombų. Minėtas kalėjimas randasi Mineoloje.

Ko tie vaikai reikalavo? Jie reikalavo daugiau ir geresnio maisto, daugiau laiškų ir daugiau vizitorių. Dauguma jų yra nužiūrimi kaipo plėšikai bei moterų prievartautojai.

Ateikite į festivalį abiemis dienomis, gegužės 14 ir 15; programos bus skirtingos

Jau keli žmonės klausė: "Ar programa bus ta pati abiemis dienomis?" Atsakome:

LEONAS YONIKAS

Kas dieną programa bus skirtinga. Nei vienas punktas nebus kartojamas. Tad norinčius viską girdėti-matyti prašome ateiti abiemis dienomis.

PRANAS BALEVIČIUS

Pirmesniuose pranešimuose jau skaitėte apie svečius solistus ir chorus. Vienok negalime praleisti nepasidalinę su jumis džiaugsmu, jog taip pat dalyvaus ir newyorkiečiai dainos žvaigždės:

Suzanna Kazokytė, kuri žavingu dainavimu ir gabia vaidyba visuomenėje yra nusipelniusi didžios pagarbos.

Leonas Yonikas, jau aukštai prasisiekęs dainos mene ir jame pasimojęs gyventi, tačiau ir lietuvių neužmiršęs.

Pranas Balevičius-Balwood, kompozitorius, suteikęs skambų muzikos rūbą daugeliui dainų. Kelios iš tų bus dainuojamos ir šiame sąskridyje. Jis taipgi akompanuos pianu daugeliui dainininkų.

Aido Choras ir jo vyrų ir moterų grupės dainuos vadovybėje savo mokytojos Mildred Stensler, kuri daug darbavosi ir visos programos sudaryme.

SUZANNA KAZOKYTĖ

Magdalena Juškienė išstos su recitaliu.

Pirmesnių pranešimų nematčiusių žiniai norisi priminti, jog dainos ar muzikos solistų ar duetų turėsime iš Chicagos, Clevelando, Tamaqua, Brockton, Worcester, Newarko. Taipgi dalyvaus svečiai chorai iš Hartford, Worcester, Newark su savo solistais ir grupėmis.

Tikimės, kad jūs įvertinsite mūsų pastangas atsilankymu.

Festivalis įvyks jau šį šeštadienį ir sekmadienį, gegužės 14 ir 15 dienomis, Liberty Auditorijoj, kampas Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill. Šeštadienį pradžia 7 val. vakare, sekmadienį 3 valandą. Įžanga $1.25.

Šokiams gros Jurgio Kazakevičiaus orkestras.

Rengėjai

Festivalio programa

Šeštadienį, gegužės 14-tą:

I. Deklamuos Magdalena Juškienė 1. Ir Vėl Pražydo Naujos Gėlės — S. Jasilionio. 2. Jau pavasaris Atėjo — Jono Juškos.

II. Šimkaus spektaklis (balada) —Nugrimzdęs Dvaras.

III. Aido Moterų Choras, su baso solistu.

IV. Augustinas Iešmanta ir šokikė Irena Babarskaitė.

V. Sietyno Choras vaidins sceną iš operetės Bailus Daktaras. Solistai: Tadas Kaškiaučius, Ona Stelmokaitė, Katrė Žukauskienė, Madeline Knorr ir St. Mikionis.

VI. Laisvės Choras iš Hartfordo.

VII. Solistai: Leon Yonik, Augustinas Iešmanta, Aldona Wallen, Madeline Knorr ir iš Chicagos viešnia Geraldine Mikužis.

Sekmadienį, gegužės 15-3 v.:

I. Aido Choras iš Worcesterio, dainuos naują dainą parašytą Darothy Yuden ir Edwardo Jokubkos dėl LMS Nacionalio Festivalio, Chicagoj, spalio 1954, Tolimoj Tėvynėj.

II. Duetas, Ona Dirvelienė ir Jonas Sabaliauskas.

III. Instrumentalistai Wally ir Billy Shatusky, ir piano skambins Serge Savitcheff.

IV. Solistai: Aldona Klimaitė, Geraldine Mikuzis, Rose Stripinis, Suzanna Kazokytė, Jonas Sabaliauskas.

V. Aido Choras.

TEATRININKAMS

Visi Liaudies Teatro nariai, ir "Prašvilptos Laimės" aktoriai ypatingai, esate kviečiami į susirinkimą šio trečiadienio vakare, gegužės 19, ne vėliau 8 val. ne vėliau 8-tos valandos, Liet. Kultūriniame Centre.

Tai bus šio sezono užbaigimo susirinkimas ir po jo su aktoriais pasivaišinimas.

Valdyba

Atrado cimente įdžiūvusį darbininko lavoną

Pagaliau tapo atversti griuvėsiai ir surastas žuvęs darbininkas Joseph Lombardi, brooklynietis. Jis buvo užmuštas statomojo Coliseumo grindims įgriuvus. Darbininko lavonas atrastas kietai įdžiūvęs į cimento masyvą. Lavonas atrastas tiktai po 66 valandų po tos nelaimės, kurioje penkiasdešimt vienas darbininkas buvo sužeistas.

Du banditai apiplėšė Garden Men's Shop, 837 Eight Ave., Manhattan. Laimėjo 326 dolerius.

Darbininkiško laikraščio balsas dėl nelaimės

"The Daily Worker" reikalauja, kad Coliseumo statyboje nelaimė būtų greitai ir nuoširdžiai ištirta. Laikraštis sako, kad neužtenka majoro Wagnerio pasakymo, jog tie kontraktoriai, kuriems statyba pavesta, yra seniai pripažinti gerais ir nuoširdžiais žmonėmis. Gali jie tokiais būti, bet būtinai reikalinga sužinoti, ar nebuvo iveltas kieno nors troškimas padidinti savo pelnus? Gal medžiagos nebuvo geros, gal skubotai buvo darbas vedamas be atitinkamo atsargumo? Tiktai visapusiškas tyrinėjimas galės nustatyti kaltininkus už tą nelaimę.

Pusė pieno ir pusė smetonos naujas mišinys

Neužilgo New Yorke turėsime pieninį mišinį "half-and-half." Jis susidės iš pusiau pieno ir pusiau saldžios smetonos. Tokį mišinį oficiališkai užgyrė miestavas sveikatingumo departmentas. Jame sviestinis riebalas sudarys 10 procentų.

Kokia bus šio "padaro" kaina, tai nežinia. Bus, žinoma, daug brangesnis už paprastą pieną.

"Half-and-half" labai tiks prie kavos. Taipgi jo laukia tie, kurie turi iš ko nusipirkti, bet bijosi smetonos, nes nenori nutukti.

Teatruose

Dabartinio Stanley teatro vedėjas David Fine padarė svarbų pranešimą. Jis sako, kad greitoje ateityje bus paimtas dabartinis senas Squire teatras, kuris randasi ant 8th Ave. ir 44th St., New Yorke. Jis bus pertaisytas, pagerintas ir pavadintas "New Cameo." Kas svarbiausia tame pranešime, tai užtikrinimas, jog šiame teatre bus rodomi filmai iš visų kraštų, iš visų pasaulio kampų. Tokio teatro New Yorkas dar nebuvo turėjęs. Fine mano, kad devynių milijonų gyventojų mieste randasi užtenkamai žmonių, kurie interesuojasi užsieniniais filmais, ir teatras galės gražiai išsiversti.

Kada "New Cameo" pradės veikti? Fine užtikrina, kad pertaisymo darbas bus tuojau pradėtas ir ateinantį rudenį teatras bus atdaras publikai.

Keturi universitetai — Columbia, Yale, Harvard ir Princeton —gauna gražią $1,160,-000 sumą iš Higgins Trust. Pinigai skiriami pravedimui specialių mokslinių studijų.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Patyręs Barberis

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

Teis du Korėjos karo veteranus

Veteranai James C. Gallagher ir Harold N. Dunn dabar randasi armijos kalėjime ant Governors Island, New Yorke. Juos teis karo teismas. Jie kaltinami bendradarbiavime su komunistais, kai jie buvo patekę Šiaurinėn Korėjon kaipo karo belaisviai.

Uždraudimas nugrauti 3rd Ave. "El."

Transportininkų unijos prezidentas Quill ieško teisminio uždraudimo (indžionkšino) prieš miesto vyriausybę. Valdžia turi teisme įrodyti, kodėl ji nori tą 3rd Ave. "El." nugriauti.

Kaip žinia, transportininkų unija priešinga šio geležinkelio nuvertimui. Keli šimtai unijistų netektų darbo.

Bosai ir unija turėjo bendrą pasitarimą

New Yorko devynios busus operuojančios firmos sako, kad jos nebegali panešti nuostolių. Taip, matyt, tiki ir transportininkų unijos. Sumažėjo busais važinėjimas ir nukrito firmų pelnai. Gelbėjimui situacijos buvo sušauktas bosų ir unijos atstovų pasitarimas. Tose firmose dirba apie 10,000 transportininkų.

RICHMOND HILL AUTO TOP
HENRY YUDT, Owner
135-11 Hillside Ave.,
Richmond Hill, N. Y.
Tel. JAmaica 6-2191

J. TREUBERT DELICATESSEN
Aptarnaujama Tik Geriausiu Maistu
60-50—71st Ave., Ridgewood, N.Y.
Tel. HE. 3-5379

KAILINIAM PADĖLIS FUR STORAGE
ALEX DIMANTS FUR CO.
150 W. 28th St., New York, N. Y.
(IRT iki 28th St.)
Telefonas CH. 2-1079

REAL ESTATE

$95.00 ĮMOKĖTI
$10.00 Į MĖNESĮ
PASTATYS JUS LINK NAMŲ SAVININKO
MŪSŲ NEPAPRASTAS BUDŽETO PLANAS
VISAI NAUJI BUNGALOWS NUO $2,990 AUKŠTYN
JŪS GALITE TURĖTI SAVO VASARINĮ AR APSKRITŲ METŲ PRIE GRAŽAUS
Lake Hopatkong Heights

Lengvai išmokamas, mūsų nepaprastas budžeto planas pastatys jus pilnon nuosavybėn malonių apskritų metų vakacijinių namų; vienoje iš greičiausia augančių susėdijoje, Metropolitan srityje. Lake Hopatcong Heights yra šeimų vakacijų ir apskritų metų vieta su pilnais rekreacijų patogumais vaikams, kur jūs galite poilsiauti be rūpesčio su maloniais kaimynais. Tik ribotas kiekis namukų begalima gauti. Pasinaudokite šiuom svarbiu pasiūlymu tuojau.

BAŽNYČIOS, BUSAI, KRAUTUVIŲ PATOGUMAI ARTI

Važiuokite į Lake Hopatcong ir įsitikinkite save šiąja stebėtina proga. Matykite modelius ant nuosavybės.

KELRODIS Į NUOSAVYBES: Važiuokite link Lake Hopatcong ir laikykitės po vakarų puse nuo ežero, sukite po kaire prie State Park arti fontano, viena minutė iki nuosavybės. Įsitėmykite vardą:

LAKE HOPATCONG HEIGHTS DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ RAŠYKITE:

Lake Hopatcong Hgts., Inc.
17 Academy St., Newark, N. J.

Gerbiamieji: Be jokio atsidėkojimo, prisiųskite pilną informaciją liečiant Lake Hopatcong Heights.

Vardas ....
Gatvė ....
Miestas ....

Dept. F. P.

NEW YORK

MALE and FEMALE

Parduoda savininkas — Rye. New Cape Cod, 8 rūmų, pilnas sklepas, žaislam rūmas. Thermodore Wall Oven, visi įrengimai taipgi arti mokyklų ir transportacijos, ant 100x100 žemės ploto. Arti beach. Greitam pardavimui tiktai $9,000. Šaukite: **RYE 7-0395** (94-100)

Pora. Perimti vasarnamį (boarding); 25 rūmai išfornišiuoti. 246 akrų, miškuota apylinkė. Moteris turi būti gera virėja; abu mokanti vairuoti (bus automobilius). Puiki proga patyrusiai porai. Ant nuošimčių. Tiktai aukštai išsilavinus pora tesikreipia. **Port Jervis 37200. G. Schmidt, Westbrookville, N. Y.** (94-96)

HELP WANTED—FEMALE

Namų Darbininkė—virėja, del poros su 4 metų vaikučiu. Laikoma ir kiti darbininkai. Šaukite:
SC. 3-4046 po 12-tos dieną.

Namų Darbininkė — Virėja, nauji namai, suaugę, nuosavas kambarys, maudynė ir TV. Guolis vietoje. Kalbanti angliškai ir turinti paliudijimus.
Šaukite: **SY. 2-2022** (Biznio valandomis) (95-97)

HELP WANTED MALE

Vyras su karu, naudojantis smulkius įrankius, su kiek nors patyrimo prie retail krautuvės, galintys pradėti dirbti tuojau. Proga padaryt $65 į savaitę. Nuolatinis darbas. Klauskite Mr. Gabel.
JA. 3-4055 (12—2 P. M.) (95-97)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Valsių ir Daržovių krautuvė (taipgi parduodama ir groseriai). Puikiausioje kaimynystėje. Savininkas turi parduoti iš priežasties ligos. 8610 A 37th Ave., Jackson Heights.
Šaukite: **HA. 6-4733** (95-97)

HENRY STOLZENBERGER Inc.
FUNERAL DIRECTORS
450 E. 162nd St., Bronx, N. Y.
CY. 3- 4343
OTTO F. PUMMER, pres.

GEORGE MAGYAR'S BURGUNDY ROOM
14 East 60th St. EL. 5-6000
"Kas nors Biskį Ekstra"
Užkandžiai. Cocktails. Pietūs
Nėra minimum. Nėra Cover.
Šokiai ir Floor Show Po 9

SVEIKATAI MAISTAS
Didelis Pasirinkimas
TATRA MOUNTAIN — Vidurius Liuosuojanti ir Apvalanti arbata —Box 65¢, 3 Boxes $1.70.
KRAUTER GOLD—Dėl Kepenų ir Inkstų Arbata. — Box 65¢, 3 Boxes $1.70.
Taipgi importuotų ramunėlių ir šaltmėčių arbata ir kitokie prirenginai.
KERBEL VAISTINĖ
E. Kerbel, Ph.G. — J. Klugman
1473 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
IN. 7-7876 PR. 3-8410

VOGEL
FUNERAL HOME
Įsteigta 1910
Air conditioned Koplyčios
65-29 Grand Ave., Maspeth
Tel. DAvenport 6-0122

"Namie Tai Geriausia Vieta"
Šaukite **HOME** Delei
Namams Maliavos Galionais
Baltos Arba Spalvuotos
DUTCH BOY $6.95
MOORE HOUSE PAINT .. 5.65
EAGLO HOUSE PAINT .. 5.15
WALL-FIX—BONDEX—CREO DIPT
Mes turime pilną pasirinkimą maliavotojams medžiagų. Pristatome kas dieną.
Klauskite savo Dealerio
HOME WALL PAPERS
Members of the Steuben Society
Showrooms:
Jamaica Ave., Arti 117 St.
VIrginia 7-6070—6071
Wall-TeX ◆ SanitaS
Žinokite, jog visada Komisas Patikimiems Dekoratoriams
RICHMOND HILL

NEW YORK

HELP WANTED—FEMALE

NAMŲ DARBININKĖ
Abelnam Darbui. Mylinti vaikus
Guolis vietoje
KEW GARDEN HILLS
Tel. BO. 3-9232 (91-93)

MERGINOS
Fabriko darbas, linksmos darbo sąlygos, gera mokestis—pašalpos.
Laikas ir pusė už viršlaikius
KNOMARK MFG. CO.
330 Wythe Ave., Brooklyn
Matykite Frank (92-96)

CCOK-HOUSEKEEPER
Full time. Up to 35. To help with 3 year old boy. Must have good references for fine Harrison (N.Y.) home. $40 a week. For appontment call **WH. 9-5348.** (93-95)

Houseworker. For Great Neck Home. Must be experienced in general housework. Up to 35 yrs. of age and like children. Ref. Starting salary $35. Call **Great Neck 2-10076** (after 6 P.M.; and all day Sunday).

FINNISH EMPLOYMENT AGENCY
Poros ar pavieniai. Virėjai, tarnaitės, namų ruošai darbininkai. Daliai ar pilnam laikui. Guolis vietoje ar kitur. Patyrę ir be patyrimo. Greitas padėjimas į darbus visiems.
860 Madison Avenue, N. Y. C.
Tel. BU. 8-6562

REAL ESTATE

Rinktiniai medžiais apauginti lotai, 2 ir 3 miegrūmių namai. Ideališki atsistatytojams. $6,950 ir aukščiau. Maži įmokėjimai. 80% mortgage. Shells, nuo $3,200 aukštyn, pabudavoti. Prie vandens nuosavybės, Peconic Bay. Marių maudynės už 5 minučių. Žuvavimas. Mes laikome, atdarą visada. Ofisas ant Sag Harbor, Bridgehampton Turnpike. **SAG HARBOR 5-0224 —SAG HARBOR 5-0743.** (87-108)

Smithtown Route 111 — Parduoda savininkas. 3 miegrūmiai, Cape Cod. Ugnavietė, Aliejus, karštas vanduo. Knotty pine attic su 32 pė. Dormer, Breezeway ir garadžius. 1 akras žemės. Tiktai $15,500.
Tel. Smithtown 2-2029 (93-99)

Parduoda savininkas—St. Anthony's Parish, Oceanside. Ideališki namai didelei šeimai ar profesionalui. Kampinė nuosavybė. Cape Cod, 4 metų senumo, 2 miegrūmiai viršuj, 5 rūmai ir maudynė ant pirmų lubų, 3 rūmų apšildomas apartmentas sklepe. Patio. Tiktai $16,800.
Šaukite: RO. 6-5696 (93-96)

Oceanside—Parduoda budavotojas: —nupigintai! Tik ką užbaigtas gražus Cape Cod namas. 4½ rumų, didelė virtuvė, platus attic su 30 pė. Dormer, patio, sun deck, tile maudynė, arti Grade mokyklos, stoties ir krautuvių. Šaukite **Rockville Center 6-1976 — Peter Smircich, 293 Weidner Ave., Oceanside** (nuo Long Beach Rd.) (93-96)

Reikalinga pora del namų — Port-Washington. Pilnai tinkanti ir patyrę. Išimtinai gera proga. Nepaprastai gera alga. Gaus gerą butą ir galės naudoti auto. Šaukite (mūsų kaštais)
Port Washington 7-2739 (94-96)

Parduoda savininkas— Wantagh. Išimtinai Coronado stone ir Cedar ranch. $22,000. 6 rūmai, 2 maudynės, valgymui rūmas, ugnavietė, nuo sienos iki sienai divonai, plesteriuotos sienos. Apibudavoti porčiai, garadžius, ištaisytas sklepas, utility ir skalbykla, kiemas. Patogu. $22,000. **SUnset 1-4931**

Parduoda savininkas—East Meadow, 7 rūmų ranch, 2 maudynės, center hall, 4 miegrūmiai, ant 1-mų lubų patio. Patogu su mokyklomis (tiktai 1½ blokų atstumo). Greitam pardavimui $16,990. Pamatymas pagal sutartį. **Tel. LE. 9-6615**

Parduoda Savininkas — Seaford. Naujas ranch stiliaus namas. 6 rūmai, 3 miegrūmiai, ant 100x100 žemės, aptaisytas kiemas, vieta garadžiui. 1 valanda iš N. Y. miesto. Užimamas liepos 15-tą.
Šaukite: SU. 5-3583 (95-101)

Parduoda savininkas—Staten Island
Mariners Harbor. 2 šeimų, 4½ maudynė apačioje, 3 maudynės viršuje. Aliejum šildomas, 2 karam garadžius, ant 100x114 žemės ploto. Tik $13,500. Pamatymas pagal sutartį.
Tel. GI. 2-5158 (95-97)

Felix Garaucio rastas negyvas su perpiauta gerkle. Rastas kambaryje Hotel Jessup, 138 W. 49th St., Manhattan.